

BEGROTING 2023

Beleid en financiën van Regio
Rivierenland voor het jaar 2023

Versie voor het Algemeen Bestuur 13 juli 2022

Inhoud

Wat vindt u in de begroting 2023	2
De opbouw van de begroting	3
De begroting 2023 samenvatting & ontwikkelingen	6
Besluitvorming over de Begroting 2023	10
Programma 1 – Regionale samenwerking	11
Programma 2 – Contractgestuurde dienstverlening	18
Programma 3 – Algemene baten en lasten	25
Paragraaf 1 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	29
Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen	33
Paragraaf 3 – Bedrijfsvoering	34
Paragraaf 4 – Financiering	37
Paragraaf 5 – Verbonden partijen	41
Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage	42
Uiteenzetting financiële positie	49
Meerjarenraming 2023-2026	53
Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage	57

De opbouw van de begroting

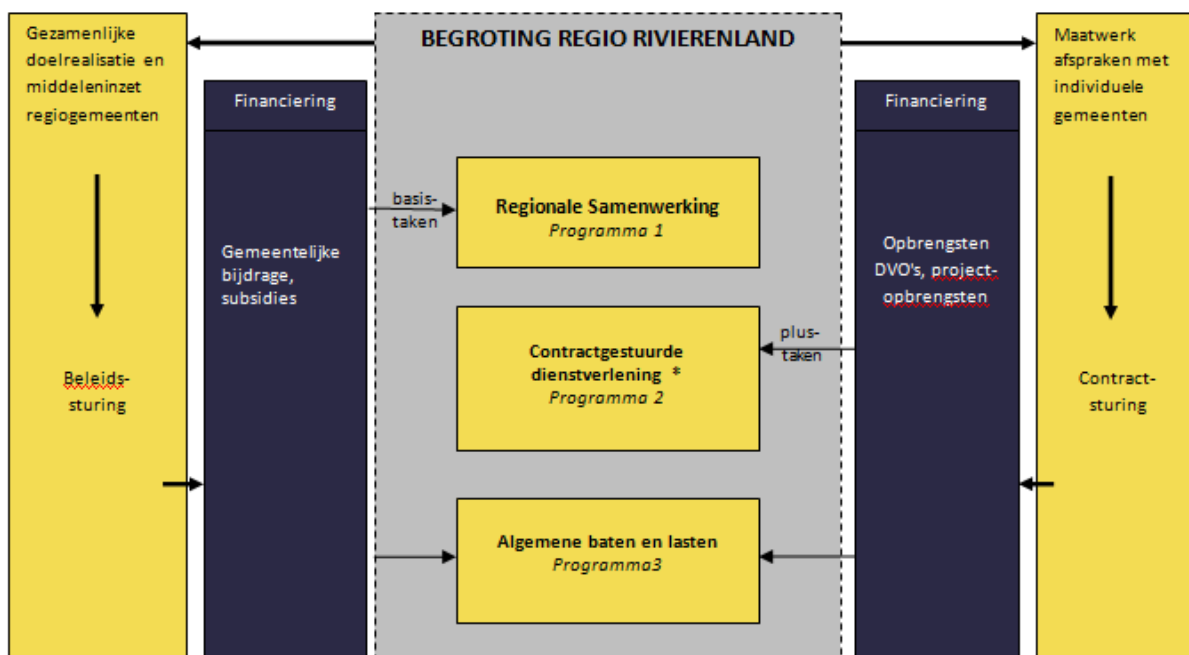
Opzet en inrichting van de begroting

Op verzoek van gemeenten wordt de begroting van Regio Rivierenland zo compact mogelijk gehouden met de focus op financiële verantwoording van de activiteiten die door de Regio worden uitgevoerd voor de aangesloten gemeenten. De programmabegroting geeft een totaalbeeld van de activiteiten van de Regio, de belangrijkste ontwikkelingen, de middelen die met de uitvoering zijn gemoeid en de financiële positie. Bestuurders krijgen met de informatie zoals opgenomen in deze programmabegroting voldoende mogelijkheden voor sturing en controle, zeker nu in programma 3 Algemene Baten en Lasten een goed inzicht wordt gegeven in de algemene dekkingsmiddelen en de overheadkosten.

De programmabegroting 2023 bestaat uit drie programma's. Programma 1 Regionale samenwerking en Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening en programma 3 Algemene baten en lasten.

Door de nadruk die ligt op de financiële verantwoording wordt voor de inhoud - waar dat van toepassing is - verwezen naar de programma's en opgestelde plannen van de (dienst)onderdelen van de Regio. Zo worden dubbelingen voorkomen. In de programma's, jaarplannen en bedrijfsplannen is uitgebreide (inhoudelijke) informatie beschikbaar. De gemeenten verantwoorden de beleidsdoelen en de daarmee gemoeide (al dan niet externe) middelen in hun eigen planning & controlcyclus.

Het bovenstaande is in onderstaand schema samengevat, waarbij tevens de financieringsbronnen zijn aangegeven:

De taken op het gebied van begeleiding, monitoring en terugplaatsing van voortijdig schoolverlaters door het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) maken onderdeel uit van de taken die in de begroting bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening zijn opgenomen. Aangezien de taken van het RMC volledig gefinancierd worden door bijdragen van het Rijk is het RMC niet afzonderlijk in het schema opgenomen. De regiogemeenten betalen niets aan de uitvoeringskosten van het RMC.

Basistaken en plustaken

In deze begroting worden de baten en lasten op een heldere manier gepresenteerd bij de verschillende (dienst)onderdelen van de Regio. Daarbij worden basistaken en plustaken onderscheiden. Basistaken worden voor alle lidgemeenten collectief uitgevoerd vanuit de solidariteitsgedachte. Financiering vindt plaats door gemeentelijke bijdrage, Rijks- en provinciale uitkeringen en subsidies.

Plustaken worden door Contractgestuurde dienstverlening vraaggestuurd uitgevoerd naar behoefte van (één of meerdere) individuele gemeenten. Hiervoor worden dienstverleningsovereenkomsten per taak afgesloten met (één of meerdere) lidgemeenten afzonderlijk. De gemeenten zijn voor de taken zelfstandig opdrachtgever. Contractgestuurde dienstverlening is opdrachtnemer. Financiering vindt plaats door bijdragen vanuit de individuele gemeenten. Deze geldstromen maken geen deel uit van de gemeentelijke bijdrage.

Gemeenten waarmee dienstverleningsovereenkomsten zijn afgesloten ontvangen informatie op maat over de voortgang en realisatie van de afspraken. Dit valt buiten het kader van deze begroting. Dienstverleningsovereenkomsten kunnen ook met niet-lidgemeenten en overige organisaties worden afgesloten. Waar dit aan de orde is, wordt dit toegelicht in de bedrijfsplannen.

Inrichting van de programma's van de begroting

In de programma's wordt een onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke ondersteuning en procesfacilitering vanuit de Regio (Programma 1 Regionale Samenwerking) en het uitvoerende (dienst)onderdeel van de Regio (Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening). Dit sluit aan bij de inrichting van de organisatie van de Regio.

In programma 1 worden de kosten van de regionale samenwerking verwoord. In programma 2 zijn de kosten van de contractactiviteiten in beeld gebracht. In deze twee verschillende programma's komt ook het onderscheid in basistaken en plustaken tot uitdrukking.

In programma 3 Algemene baten en lasten zijn de overheadkosten verantwoord, die conform BBV-voorschrift niet aan de programma's worden toegerekend. Daarnaast zijn in programma 3 de centrale budgetten opgenomen voor onvoorzien uitgaven en vennootschapsbelasting (voor zover van toepassing) alsmede het onderdeel Treasury.

Opzet en inrichting van programma 1 Regionale samenwerking

De bestuurlijke samenwerking binnen Regio Rivierenland wordt georganiseerd via o.a. drie Speerpuntberaden, te weten:

- het Speerpuntberaad Agribusiness;
- het Speerpuntberaad Economie & Logistiek;
- het Speerpuntberaad Recreatie & Toerisme.

De Speerpuntberaden zijn ingericht als adviescommissies voor het bestuur van Regio Rivierenland.

De Speerpuntberaden richten zich op de procesmatige aansturing van onze drie regionale speerpunten. Dit doen zij aan de hand van een meerjarenprogramma (Regionale Ambitiedocument + Uitvoeringsprogramma). Het Regionale Ambitiedocument omschrijft welke ambities we op de speerpunten willen realiseren. Het is aan het Speerpuntberaad om de uitvoering te volgen en te monitoren. Een essentiële taak van elk Speerpuntberaad is het maken van afspraken over hoe het betreffende speerpunt wordt uitgedragen naar andere overheden en maatschappelijke partners. Aspecten als lobby en branding en regiomarketing, integraliteit in visies en aanpak, stimuleren van de (boven)regionale samenwerking en subsidieverwerving zullen dan ook vaak aan bod komen. Hierbij wordt uitdrukkelijk de verbinding met het bedrijfsleven, maatschappelijke partijen, onderwijs- en onderzoeksinstituten en ondernemende burgers gezocht.

Het speerpuntberaad is ingesteld als adviescommissie en neemt geen besluiten over beleidsinhoudelijke keuzes en de financiële gevolgen. Hierover wordt besloten in de colleges en/of gemeenteraden. Binnen elk Speerpuntberaad wordt afstemming gezocht door de afgevaardigde collegeleden op basis van hun collegemandaat. De ingestelde (bestuurlijke) project- en stuurgroepen, die onder regie van een Speerpuntberaad vallen, gaan over de nadere uitwerking, verkenning en verdieping van beleidsinhoudelijke thema's die gekoppeld zijn aan het betreffende speerpunt.

Projecten

Naast de speerpunten zijn er onderwerpen die in regionaal verband worden opgepakt omdat gemeenten daarop willen samenwerken. Niet alle gemeenten hoeven hieraan mee te doen. Een project komt tot stand op basis van een idee ergens tussen gemeente en de regio. Als eerste stap wordt een initiatiefvoorstel opgesteld. In dit voorstel worden o.a. de doelstellingen, te bereiken (maatschappelijke) effecten en de reikwijdte van het project bepaald. Daarnaast worden de volgende vragen beantwoord: hoe haken andere gemeenten aan, wie doen en betalen mee, wie leveren inzet, wat is de ondersteunende rol van het Regiokantoor. Het initiatiefvoorstel waar regionaal mee aan de slag wordt gegaan gaat naar de raden. De essentie is dat het project op regionaal niveau betekenis heeft.

Regionale samenwerking loopt ook via de beleidsprocessen van wonen, mobiliteit, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Daarop vindt procesmatige aansturing plaats. Besluitvorming vindt plaats, via regionale portefeuillehouders overleggen, door de colleges. Ook zijn er regionale platforms actief welke procesmatig worden aangestuurd: de regionale energiestrategie en het platform RW-POA.

De begroting 2023 samenvatting & ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen	1. Regionale samenwerking
<p>Wat zien we gebeuren? De organisatie is flexibel en slagvaardig ingericht en vooral samenwerkingsgericht met de opdrachtgevers (gemeenten) en regionale partners. Zij voert het beleid uit dat door gemeenten als opdrachtgevers is bepaald. De werkwijze is sterk gericht op co-creatie, faciliteren en ondersteunen. Het proces van de FruitDelta gebiedsagenda is in 2021 gestart en loopt door in 2023. Dit proces bevordert een integrale werkwijze in de regio. Beleidsdocumenten zijn bouwstenen voor de gebiedsagenda. Denk daarbij o.a. aan het nieuwe ambitiedocument 2022-2025, de regionale energiestrategie, mobiliteitsplan en regionale woonagenda. De uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening zijn kostendekkend gemaakt waardoor de prognose is dat het gebruik van reserves niet of in ieder geval minder nodig zal zijn. De toegenomen taken, maar ook de complexiteit hiervan en het verzorgen van ondersteunende diensten voor bijvoorbeeld UBR of programma's als de Regio Deal maken dat de balans tussen beschikbare capaciteit en taken uit evenwicht raakt. Dit maakt doorontwikkeling van onze bedrijfsvoering noodzakelijk. Om deze reden gaan wij inzichtelijk maken welke taken passen binnen beschikbare formatie, wat onze doelstellingen zijn en waarvoor wellicht aanvullende formatie noodzakelijk is. Hiervoor zullen wij het benodigde besluitvormingsproces doorlopen.</p> <p>Wat betekent dit voor de begroting 2023? Er kan een sluitende begroting voor 2023 gepresenteerd worden. Enkele gemeenten hebben via zienswijzen of moties een taakstelling op alle gemeenschappelijke regelingen vastgelegd. Kijken wij terug naar de afgelopen jaren waarin het Ambitiedocument 2016-2020 is uitgevoerd dan constateren wij dat een taakstelling bij Regio Rivierenland voor de uitvoering van het huidige beleid niet mogelijk is. Een taakstelling kan alleen opgelegd worden wanneer er minder taken uitgevoerd hoeven te worden. Dit is een taken-discussie die indien gewenst bij een evaluatie gevoerd kan worden. In de afgelopen jaren is met dezelfde personele formatie en relatief lage overheadkosten uitvoering gegeven aan het opgedragen taken door gemeenten. Met onze compacte organisatie is onder andere de Regio Deal succesvol binnengehaald, is er sprake van een grote multiplier binnen het Regionaal Investeringsfonds, zijn we koploper in Nederland voor de Regionale Energiestrategie, het</p>	<p>Te bereiken effect(en) Het zorgen voor synergie tussen overheden, ondernemers en overige partners met het doel de onderlinge relaties te versterken, de samenwerking te ondersteunen en regionale ambities en lokale opgaven te realiseren.</p> <p>Anders in 2023 Het jaar 2021 is een evaluatie geweest voor een aantal beleidsdocumenten en vaststelling van het Regionaal Economisch ambitiedocument 2022-2025, de start van het gebiedsagenda-proces met de Provincie en andere partners en de aanscherping van de merkenstrategie FruitDelta Rivierenland. Verder is gestart met de uitvoering van de projecten binnen de Regio Deal. Het begrotingsjaar 2023 staat in het teken van kwalitatieve uitvoering van het vastgestelde beleid. Het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) is het financiële instrument dat bijdraagt aan het waarmaken van onze ambities. Vanuit zeven gemeenten wordt jaarlijks € 2 per inwoner ingelegd in het Regionaal Stimuleringsfonds. Deze is in de begroting 2023 opgenomen.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten Uit de individuele vragen aan Regio Rivierenland om regionale regie te voeren op nieuwe zaken zoals o.a. stikstof, luchtvaart, de nieuwe wet Inburgering en diverse wonen & zorg projecten kan de conclusie getrokken worden, dat er vertrouwen is in de organisatie.</p> <p>Effecten/gevolgen voor de begroting 2023</p> <ul style="list-style-type: none">• In de begroting 2023 is nog geen projectbijdrage geraamd die de gemeenten betalen voor het Mobiliteitsfonds. Er is een wens vanuit het PFO Mobiliteit om deze projectbijdrage structureel op te nemen in de begroting. Besluitvorming moet nog plaatsvinden in de gemeenteraden en in het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland. Na besluitvorming wordt deze bijdrage alsnog in de begroting verwerkt.• Voor de financiering van de organisatie-kosten van Logistics Valley Rivierenland (LV-R) is in de begroting een bedrag van € 30.000 opgenomen als cofinanciering (25%). Hiermee genereren we een provinciale subsidie van € 90.000 en komt in totaal € 120.000 beschikbaar.

mobilitateitsfonds, de regionale woonagenda, een belangrijke logistieke hotspot en hebben we een goed functionerende Contractgestuurde dienstverlening. De meeste van de hierbovengenoemde voorbeelden worden naar partners toe gepresenteerd onder het merk FruitDelta Rivierenland. De bedrijfsmatige ondersteuning van bovengenoemde onderwerpen is gerealiseerd binnen de gelijkblijvende personele inzet voor personeelszaken, financiën en juridische zaken.

Meer informatie over programma 1 op pagina 11

2. Contractgestuurde dienstverlening	3 Algemene baten en lasten
<p>Te bereiken effect(en) Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-/prestatieverhouding.</p> <p>Anders in 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanaf 2021 zijn we gestart met een nieuw tijdvak van 4 jaar voor de uitvoering van nieuwe VSV-projecten. • In de begroting 2023 is geen inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening opgenomen voor de dekking van evt. tekorten bij de contractactiviteiten. <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevordering van de realisatie van een kostendekkende uitvoering van de contractactiviteiten. 2. Een verdere professionalisering van de taakuitoefening voor gemeenten en andere (markt-)partijen op basis van de vraagbehoefte. <p>Effecten/gevolgen voor de begroting 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een toename van de begrote baten en lasten voor de contractactiviteiten als gevolg van kostenindexatie/aanpassing uurtarieven en taakverbredingen, waaronder een gedeelte van de regionale uitvoering en coördinatie van de nieuwe wet Inburgering. • Een lagere inzet van de reserves t.o.v. voorgaande jaren. (alleen nog een jaarlijkse inzet van de RMC-reserve). 	<p>Algemene toelichting bij het programma In dit programma zijn de overheadkosten opgenomen, die (conform BBV-voorschrift) niet meer aan de programma's toegerekend worden. Ook de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven, de heffing van vennootschapsbelasting en het resultaat uit Treasury zijn in dit programma verantwoord.</p> <p>Anders in 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er zijn geen rentelasten meer over de langlopende BNG leningen als gevolg van beëindiging van de erfpacht-constructie en de overdracht van de BNG leningen aan Avri. Dit heeft geen effect op de gemeentelijke bijdrage. • Het treasuryresultaat neemt jaarlijks geleidelijk af in overeenstemming met de meerjarenraming. <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sturen op een efficiënte bedrijfsvoering met een zo laag mogelijke overhead. <p>Effecten/gevolgen voor de begroting 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een reguliere toename van de begrote overheadlasten in de begroting als gevolg van indexering van salariskosten en overige kostenbudgetten. • In de meerjarenbegroting 2023-2026 is een jaarlijkse verlaging van het resultaat uit treasury opgenomen, omdat als gevolg van de jaarlijkse afschrijvingen de aan investeringen toegerekende rente elk jaar iets afneemt. We behouden in meerjarig perspectief nog steeds een positief treasury-resultaat, dat we via de gemeentelijke bijdrage teruggeven aan de gemeenten.
<p><i>Meer informatie over programma 2 op pagina 18</i></p>	<p><i>Meer informatie over programma 3 op pagina 25</i></p>

Ontwikkeling lasten en gemeentelijke bijdrage in de begroting 2023

- Het bedrag van de lasten in de begroting 2023 is met bijna € 1,0 mln toegenomen t.o.v. de begroting 2022. Belangrijkste oorzaak van deze toename is de regionale uitvoering en coördinatie van de nieuwe Wet Inburgering 2021, waarvan de regiogemeenten een substantieel deel vanaf 1 januari 2022 hebben ondergebracht bij Regio Rivierenland. Daarnaast zijn de begrote lasten toegenomen door de indexering van de salariskosten en de overige kostenbudgetten.
- Het voordeel uit treasury is ten opzichte van de begroting 2022 licht gedaald, in overeenstemming met de meerjarenraming uit de begroting 2022. Omdat we de investeringen financieren met eigen financieringsmiddelen (voornamelijk reserves) geven we via de begroting nog steeds een voordelig saldo uit treasury terug aan de gemeenten (in de begroting 2023 een bedrag van € 12.000).
- In de begroting 2023 is het budget voor onvoorziene uitgaven gelijk gehouden aan het budget dat in de begroting 2022 is opgenomen (€ 10.000).
- De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdrage komt uit op een bedrag van € 9,13 per inwoner en dat komt neer op een kleine stijging met € 0,17 per inwoner t.o.v. de begroting 2022 (een toename van het bedrag per inwoner met 1,9%). In totaal stijgt de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2022 met € 62.000. Deze stijging is als volgt opgebouwd:
 - * een lager voordelig resultaat uit treasury € 2.000 (jaarlijkse afbouw).
 - * hogere uitvoeringskosten € 60.000, voornamelijk als gevolg van een stijging van de salariskosten.
- De begroting is opgesteld inclusief een geprognosticeerde inzet van (bestemmings)reserves van in totaal € 185.000. De reserves worden ingezet voor de financiering van projecten voor voortijdige schoolverlaters en uitvoeringskosten bij RMC (€ 52.000), de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur (€ 75.000) en de verbouwingsinvesteringen voor de herhuisvesting (€ 58.000).

De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment, dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. Hierdoor krijgen we niet te maken met een situatie van doorlopende kapitaallasten op het moment dat de bestemmingsreserve volledig is ingezet, en komt het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting niet in gevaar.

Besluitvorming over de Begroting 2023

Besluitvorming over de begroting

Februari/maart 2022 Ambtelijke voorbereiding

April 2022 Behandeling concept begroting door het Dagelijks Bestuur

Indienen van gemeentelijk zienswijzen

Gemeenten kunnen conform de wettelijke termijn schriftelijk hun zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur. In deze periode worden ook de Portefeuillehouders Financiën van de gemeenten geconsulteerd.

Tot 13 juli 2022 Beoordeling gemeentelijke zienswijzen

De ingediende zienswijzen worden behandeld in de vergadering van de vaststelling van de begroting op 13 juli 2022.

13 juli 2022 Vaststelling begroting door het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland,
gezien het voorstel tot vaststelling van de programmabegroting 2023,

BESLUIT:

1. De programmabegroting 2023 vast te stellen conform het ontwerp.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur in 13 juli 2022.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr J.W.A. Hakkert

ir. J. Beenakker

Het programma in beeld

Te bereiken effect

Het ondersteunen van de samenwerking tussen de gemeenten en met de provincie, andere overheden en maatschappelijk partners.

Deeleffect

Het versterken van de relaties met gemeentebesturen en met andere regio's in Gelderland. Het bijeen brengen, verbinden en voeden van overheden, ondernemers en overige partners.

Effectdoelstelling

De bestuurs- en adviesorganen zijn tevreden over de geboden ondersteuning.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:

-

Reguliere activiteiten:

Bestuurders en gemeentelijke vertegenwoordigers ondersteunen bij:

1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.
2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling, onder andere op de regiomiddagen.
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken.

Deeleffect

Gemeenten en samenwerkende partners ondersteunen met projecten (faciliteren en procesregie) om lokale opgaven te realiseren + gemeenten versterken in hun regierol op de Speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme voor de realisatie van regionale opgaven en doelstellingen uit het Regionaal Economisch Ambitiedocument (REA 2022-2025).

Effectdoelstelling

Gemeenten en bestuurders faciliteren in hun gezamenlijke beleidsmatige activiteiten op o.a. de drie Speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:

-

Reguliere activiteiten:

1. Uitvoering van het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025.
2. Genereren van subsidies en geldstromen om nieuwe projecten te realiseren.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2023

Beleidskaders

We houden rekening met onderstaande beleidskaders, die in de afgelopen periode geïntroduceerd of gewijzigd zijn:

Naam	Essentie ervan
Regeling Regio Rivierenland	De regeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de inrichting en werking van het samenwerkingsverband.
Ambitiedocument Regio Rivierenland	In 2021 is het Regionaal Economisch Ambitiedocument voor de periode 2022-2025 opgesteld. Dit was een herijking van het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2016-2020 met een focus op Agribusiness (nóg meer toonaangevend in Europa), Economie & Logistiek (top 3 van logistieke hotspots van Nederland) en Recreatie & Toerisme (5% jaarlijkse omzetgroei). Het nieuwe Regionaal Economisch Ambitiedocument is een bouwsteen voor de strategische FruitDelta Gebiedsagenda die in 2022 definitief wordt. De strategische gebiedsagenda is 1 van de 31 projecten van de Regio Deal.

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling	
Activiteit	Prestatieafpraak
1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.	<ul style="list-style-type: none"> - Bestuursadvisering gericht op soepele besluitvorming om programma's en projecten te realiseren. - Frequent overleg met de voorzitters van de Speerpuntberaden en overige portefeuillehoudersoverleggen. - Organiseren van Speerpuntberaden op Regiomiddagen. - De aard en de frequentie van de overleggen zijn gerelateerd aan de te realiseren opdracht. - Ondersteunen van gemeentelijke initiatieven.
2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling op de regiomiddagen.	Organiseren van besprekingen over actuele thema's en bieden van inspiratie/innovatie. Creëren van een optimaal samenwerkingsklimaat.
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken op de drie Speerpunten en aanvullende beleidsterreinen zoals Mobiliteit, Wonen en Energie.	Het faciliteren van andere organisaties (onderwijs, ondernemers en overheden) in hun samenwerkingsopgaven.
4. Uitvoering van het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025.	Door monitoring maken we inzichtelijk wat de effecten zijn van de beleidsvoornemens en de invulling daarvan.
5. Genereren van geldstromen en subsidies om nieuwe projecten te realiseren.	<ul style="list-style-type: none"> - We zetten de middelen die beschikbaar zijn op lokaal, regionaal, provinciaal, landelijk en Europees niveau zo optimaal mogelijk in om de doelen van het Regionaal Economisch Ambitiedocument te realiseren. - We genereren subsidies om projecten te financieren. - Verantwoording van ingezette middelen.

Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025

In het voorjaar van 2020 hebben de gemeenteraden het proces (bestaande uit 5 fases) om tot een Regionaal Economisch Ambitiedocument 2020-2024 te komen, vastgesteld. In 2020 heeft er een evaluatie van het ambitiedocument en een cijfermatige analyse van de regionale economie plaatsgevonden. Met de betrokken partijen zijn (digitale) interviews afgenomen. De gemeenteraden zijn in deze fase betrokken via een websurvey en digitale bijeenkomsten. Hieruit is gebleken dat de focus op de drie economische speerpunten moet blijven liggen en het fundament is voor onze regio en de regionale samenwerking.

In 2021 is informatie opgehaald bij de verbonden partijen, ambtenaren, bestuurders, de acht gemeenteraden afzonderlijk om invulling te geven aan het nieuwe regionaal economisch ambitiedocument. Dit is vervolgens op regionale schaal met alle raden besproken. Het Regionaal Economische Ambitiedocument 2022-2025 is vervolgens inhoudelijk door de acht gemeenteraden vastgesteld, waarna het Algemeen Bestuur dit in januari 2022 heeft bekrachtigd.

Ambitie voor de periode 2022-2025

Het overkoepelende economische doel voor de periode 2022 t/m 2025 is het gericht stimuleren van toekomstbestendigheid en verzilveren van meerwaarde op de economische speerpuntsectoren, als de fundamentele aanjagers van de brede welvaart (welzijn) in de regio. Waar de ambitie in de voorgaande periode op economische groei lag, ligt deze nu bij het creëren van een optimale balans tussen economische groei en draagkracht van de omgeving (leefomgeving, arbeidsmarkt en onderwijs, mobiliteit, verduurzamen). Per speerpunt zijn de onderstaande ambities geformuleerd die bijdragen aan het verwezenlijken van de overall ambitie.

Logistiek & Vestigingsklimaat bedrijven: Verduurzaming van een krachtige banenmotor. Inzet op een toekomstbestendig logistiek ecosysteem, met focus op stimuleren van vitale werklocaties in de regio.

Agribusiness: Excelleren in Europa als thuismarkt. Renderende innovatieve ketens binnen de glastuinbouw, fruitteelt, paddenstoelenteelt en laanboomteelt.

Recreatie & Toerisme: Regionale economische groei van recreatie en toerisme in Rivierenland voor bezoekers en inwoners. Zodanig dat er jaarrond een optimale balans ontstaat tussen het aanbod aan vraaggestuurde vrijetijdsbeleving, de toeristische druk en de draagkracht van de omgeving.

Meerwaarde regionale samenwerking

Regionale samenwerking op economisch vlak zorgt voor kennisontwikkeling en brengt het de lokale belangen en initiatieven met elkaar in verbinding waardoor slagkracht ontstaat en een integrale aanpak van gebiedsopgaven mogelijk wordt op een groter schaalniveau. Regionale samenwerking zorgt ook voor een grotere naamsbekendheid en beleidsaandacht voor de regio en de gemeenten daarbinnen. Het zorgt dat maatschappelijke vraagstukken waarvoor samenwerking nodig is, opgepakt kunnen worden en het zorgt voor een versnelling in het bereiken van resultaten door een grotere uitvoeringskracht. Met regionale samenwerking worden bouwstenen ontwikkeld waardoor er o.a. een multiplier op de eigen investering kan worden gerealiseerd.

Conclusie: We zetten in op een regionaal economisch ambitiedocument voor de periode 2022-2025 in combinatie met een Regionaal Stimulerings Fonds (RSF), als opvolger van het Regionaal Investerings Fonds (RIF). Hierbij is de Regionale economische agenda van FruitDelta een (nieuwe) bouwsteen, die zich richt op concrete afspraken maken met regionaal verbonden partijen over de wijze van samenwerken aan de opgaven uit het vastgestelde ambitiedocument. We stemmen daarnaast af met de beleidsvelden Duurzaamheid, Mobiliteit en Wonen, zodat we integraal de regionale ambities voor de Fruitdelta kunnen realiseren middels de FruitDelta gebiedsagenda.

Regio Deal

De Regio Deal is een arrangement tussen regio's en het Rijk om de kracht van de regio te versterken. Grote maatschappelijke opgaven vragen om een regionale aanpak. Het Rijk heeft als samenwerkingspartner van FruitDelta Rivierenland het ingediende voorstel voor de Regio Deal van onze regio gehonoreerd met een bijdrage van 7,5 miljoen aan financiering. Ook de provincie heeft 3 miljoen bijgedragen. In 2021 zijn er 29 projecten gehonoreerd die aan de slag gaan met de vraagstukken die er voor ons als regio, maar ook voor heel Nederland, toe doen. Het gaat hier om vraagstukken gericht op het aanpakken van onder meer verdroging en hoog water als gevolg van klimaatverandering, het energieverbruik, de transitie naar duurzame energie en de kwetsbare sociale samenstelling van het gebied. Wij willen een slimme, duurzame en inclusieve regio zijn die weerbaar en toekomstbestendig is en zelfredzaam blijft. Met deze Regio Deal kunnen wij ons sociaal, ecologisch en economisch kapitaal én de regionale samenwerking verder versterken. Gedurende de looptijd van de Regio Deal gaan we inzetten op uitvoering van de projecten, zichtbaar maken van de resultaten en het neerzetten van een stevige samenwerking in Regio Rivierenland. We doen dit ondermeer door in de vorm van COP's (community of practice) te gaan samenwerken met belangrijke stakeholders, provincie, Rijk, gemeenten en betrokken partners van de projecten.

Lobby & Branding

Lobby en Branding is als een opgave geformuleerd in het eerste regionale economische ambitiesdocument 2016-2020. Het Algemeen Bestuur heeft deze opgave opgepakt en uitgewerkt in een strategische nota Lobby en Branding FruitDelta in 2018. Dit vormt de basis voor het werken met activiteiten voor evenementen, communicatie en inhoudelijke lobby in jaarplannen. Inmiddels is Lobby en Branding opnieuw benoemd als een belangrijke activiteit in het Regionaal Economisch Ambitiesdocument 2022-2025. Mede dankzij het opstellen van de Regio Deal in 2020 en de uitvoering ervan vanaf 2021 heeft de merknaam FruitDelta Rivierenland een meer en bredere bekendheid gekregen en hebben de samenwerkingsverbanden onder andere met het Rijk en Provincie aan kracht gewonnen. Door het gezamenlijk opstellen van de Strategische Gebiedsagenda FruitDelta 1.0 met de Provincie is de samenwerking met hen verder verstevigd. Dit biedt kansen voor de ontwikkeling van een brede welvaart in de regio voor de lange termijn. Een aanscherping van de merkenstrategie FruitDelta Rivierenland vindt plaats om de regio nog sterker op de kaart te zetten bij besturen van overheden, andere regio's en organisaties. FruitDelta Rivierenland wil het platform zijn waar men (de O's) elkaar vindt, samenwerkingen aangaat en waar mooie projecten worden gerealiseerd, zodat de regio uitbloeit tot een regio met brede welvaart voor iedereen die er woont, werkt, onderneemt en leert. FruitDelta Rivierenland zorgt ervoor dat de regio, door de inzet van haar ondernemerschap, tot bloei komt in brede welvaart. We staan in 2022/2023 voor de uitdaging om inhoudelijke lobbyopgaven te formuleren samen met de O's om beleid en projecten effectief te kunnen uitvoeren in onze regio en zo bij te dragen aan onze maatschappelijke opgaven.

Regionaal Stimuleringsfonds

Het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) is het financiële instrument dat in grote mate bijdraagt aan het waarmaken van onze ambities zoals die verwoord staan in het Regionaal Economisch Ambitiesdocument 2022-2025. Met het RSF investeren wij in projecten van ondernemers en ondernemende inwoners uit onze eigen regio, bij voorkeur MKB- en familiebedrijven. Deze projecten moeten direct bijdragen aan de belangrijke economische thema's voor onze regio door een bijdrage te leveren aan het realiseren van de gestelde opgaven bij de speerpuntsectoren (Agribusiness, Economie & Vestigingsklimaat bedrijven en Recreatie & Toerisme), zoals vastgelegd in het Regionaal Economisch Ambitiesdocument 2022-2025. De initiatiefnemers moeten niet alleen goede projectplannen hebben, maar ook eigen kapitaal / andere financieringsbronnen inbrengen om de projectbegroting rond te krijgen.

Vanuit zeven gemeenten wordt jaarlijks 2 euro per inwoner ingelegd in het Regionaal Stimuleringsfonds. Voor de begeleiding, coördinatie, communicatie van het Regionaal Investeringsfonds is een uitvoeringsbudget noodzakelijk. Hiervoor is in de begroting een uitvoeringsbudget opgenomen.

Mobiliteit

De regio Rivierenland ligt centraal in Nederland en is daardoor in trek bij bedrijven en (potentiële) inwoners. Snel-, spoor- en vaarwegen verbinden de regio snel met belangrijke economische kernen zoals Utrecht, 's-Hertogenbosch, Arnhem en Nijmegen. De regio heeft verschillende gezichten. Van stedelijke tot uitgestrekte landelijke gebieden. Van logistieke bedrijvigheid tot prachtige natuur. De unieke ligging tussen de rivieren geeft de regio haar identiteit, maar het brengt ook uitdagingen met zich mee. Zeker ook op gebied van mobiliteit. Dankzij de bijdrage van de gemeenten hebben wij de afgelopen jaren samen de mobiliteit en de bereikbaarheid in de regio kunnen verbeteren. Ook in 2023 willen we gezamenlijk aan de slag met het volgende uitvoeringsplan: Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026.

Het wegennet en de spoorverbindingen zijn de ruggengraat van onze regio. Samen met het Rijk, provincies Gelderland en Brabant en gemeente Den Bosch werken wij samen aan een betere doorstroming op de A2 Deil-Vught, door het realiseren van een toekomstbestendige verbreding van de snelweg. Op de A15 zal komend jaar de verkeersveiligheid tussen Deil en Ochten worden verbeterd. Ook werken wij met onze regionale partners om de verkeersproblemen op de Rijnbrug aan te pakken en blijven we ons inzetten voor het in de toekomst verbreden van de A15.

In toenemende mate zal onze mobiliteit beïnvloed worden door de energietransitie, technologische ontwikkelingen en de opkomst van de platformeconomie, dit biedt kansen om de beschikbare infrastructuur slimmer te benutten. Ook de pandemie die de afgelopen twee jaar gaande was heeft het hybride en plaats onafhankelijk werken een impuls gegeven. Daarom gaan we onze gebruikers nog meer stimuleren om op een duurzame manier te reizen; een toekomstbestendige manier van vervoer, waarbij onze verplaatsingen geen invloed hebben op het milieu en steeds minder CO₂-uitstoot veroorzaken.

Door nu te investeren in fiets-gerelateerde oplossingen wordt direct bijgedragen aan het verduurzamen van onze mobiliteit en de leefbaarheid van ons landelijk gebied. Zo wordt het snelfietspad Zaltbommel - 's-Hertogenbosch gerealiseerd, verkennen we de fietsverbinding Culemborg-Houten en onderzoeken wij de potentie voor een fietsverbinding tussen Geldermalsen – Tiel – Kesteren – Ochten. Ook lokaal zetten we in om fietsverbindingen veiliger te maken en te verbeteren. Aan de andere kant verkennen wij de mogelijkheden om het openbaar vervoer te versterken in de voorbereidingen naar de nieuwe Concessie. Met bijvoorbeeld het aanbieden van (elektrische) deel- en dorpsauto's, flexibiliseren wij het openbaar vervoer - daar waar lijnbussen niet meer tot in de kernen rijden. Ook zetten we ons in voor het in de vaart houden van de diverse veerponten in ons gebied. Deze oeververbindingen zijn essentieel voor onze schoolgaande jeugd of biedt recreanten een aangename manier om van de vele rivieren in onze regio te genieten. Dit alles om de bereikbaarheid van de regio te versterken.

Wonen

Rivierenland is een aantrekkelijke woonregio, door haar gunstige centrale ligging en goede ontsluiting met de rest van Nederland. De regio beschikt over veel groen, ruimte en een relatief betaalbare woningvoorraad ten opzichte van omliggende steden als Utrecht, Den Bosch, Ede en Nijmegen. De verwachting is dat de druk vanuit deze omliggende steden hoog blijft. Ontwikkelingen als vergrijzing en toenemende mobiliteit hebben hun weerslag op de vraag naar woningen in Rivierenland. Daarnaast zijn er de laatste jaren veel nieuwe regels rondom het onderwerp wonen gekomen. Ook het coronavirus zal invloed hebben op de -regionale- economie en op de woningmarkt. Dit geldt eveneens voor het in 2022 aangetreden Kabinet, waarin een aparte minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is benoemd, waarmee het Rijk weer regie wil pakken op beiden beleidsdossiers. In de loop van 2022 zal duidelijk worden wat dit concreet gaat betekenen voor Wonen en welke (extra) taken/verantwoordelijkheden op het bordje van de gemeenten komen. Eén ding dat zeker is, is dat de focus meer komt te liggen op het realiseren en borgen van voldoende en betaalbare huisvesting voor diverse aandachtsgroepen (al dan niet met ondersteuning en/of begeleiding). Dit vanwege het feit dat voor hen de huisvestingmogelijkheden de laatste jaren in een trend van verslechtering zit.

De Regionale Woonagenda Rivierenland 2020-2030 is een product van alle acht de gemeenten in Rivierenland en de provincie Gelderland. Het doel van de woonagenda is om de woningbouwopgave in de regio af te stemmen. Deze regionale afstemming moet zorgen voor voldoende woningen, voor de juiste doelgroepen én op de goede plek.

We doen dit, omdat er veel onderlinge relaties zijn tussen lokale woningmarkten in de regio, maar we houden ook nadrukkelijk rekening met de verschillen tussen en de eigenheid van alle individuele gemeenten en hun kernen. Omdat de omstandigheden op de woningmarkt snel kunnen wijzigen en bijsturing nodig kan zijn, worden de ambities en het woningbouwprogramma uit de regionale woonagenda iedere twee jaar geëvalueerd. De woonagenda bevat gezamenlijke afspraken over de woningbouwopgave voor de komende tien jaar. In totaal verwacht de Regio Rivierenland in deze periode circa 12.550 nieuwe woningen te realiseren, om te voorzien in de regionale woningbehoefte. Daarnaast streven de gemeenten regionaal naar het realiseren van 30% sociale huur en 8% vrije sector huur in het woningbouwprogramma tot 2030.

Naast bovenstaande woningbouwafspraken is een vijftal thema's benoemd waarop gemeente overstijgend wordt samengewerkt. Concreet gaat het om: continuïteit in productie, betaalbaarheid van het wonen, flexibiliteit op de woningmarkt, wonen en zorg en duurzaamheid. Deze inhoudelijke thema's bevatten 12 concrete ambities voor de komende tien jaar. Ieder jaar wordt een aantal speerpunten benoemd, waar dat jaar de nadruk op zal liggen. In 2021 en 2022 lag de regionale focus op het op gang houden van de woningbouwproductie door een zorgvuldig kwantitatieve en kwalitatieve afstemming en monitoring van de nieuwbouwrealisaties en de plancapaciteit, het professionaliseren verbreden en toegankelijker maken van de regionale woonmonitor en het borgen van voldoende betaalbare woningen in zowel de huur- als koopsector.

Om deze ambities te realiseren wordt nauw samengewerkt met de woonpartners in de regio. Het gaat dan uiteraard om de in de regio actieve woningcorporaties en hun huurders-vertegenwoordigers, maar ook zorgorganisaties, ontwikkelaars, beleggers en een tal van andere partners in de keten van woningbouwontwikkeling.

Regionale Energiestrategie

In het landelijke Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over hoe Nederland haar klimaatdoelen kan realiseren. Een van deze afspraken is dat er regionale plannen worden gemaakt voor wind op land, grootschalig zon en warmte. Naast deze onderwerpen richt de RES-en zich in toenemende mate op het leggen van de verbinding met andere thema's die een relatie hebben met CO₂-reductie zoals duurzame woningbouw en mobiliteit en/of van belang zijn voor het slagen van de energietransitie zoals netcapaciteit, arbeidsmarkt en innovatie.

In totaal 30 regio's hebben een regionale energiestrategie opgesteld, waaronder FruitDelta Rivierenland. Op 1 juli 2021 is de RES 1.0 FruitDelta Rivierenland ingediend bij het Nationaal Programma RES (NPRES), na vaststelling in alle gemeenteraden, PS en AB Waterschap Rivierenland. Voorjaar 2023 wordt de RES 2.0 in de raden behandeld voor indiening bij NPRES op 1 juli 2023.

Bij de totstandkoming van de regionale energiestrategie in Rivierenland spelen regionale en lokale stakeholders een belangrijke rol. Ook op Gelders en landelijk niveau werken de RES regio's nauw samen. Deze samenwerking vertaalt zich ook in de financiële ondersteuning van de RES door rijk (procesfinanciering), provincie (expertpool warmte, versnellingsteam vergunningverlening) en gemeenten (0,8 fte voor procesmanager) en capaciteitsinzet van Stuurgroeppartners. De procesfinanciering voor de RES door het Rijk is geborgd tot eind 2022. Voor 2023 is door het Rijk aangekondigd dat het nieuwe kabinet wederom financiële ondersteuning zal bieden.

Logistics Valley Rivierenland (LV-R)

Gelderland werkt en bouwt aan een Logistics Valley als internationale toplocatie voor logistiek in Nederland. Logistiek stopt niet bij de grens en in Logistics Valley werken drie regionale hotspots daarom samen: Rivierenland, Nijmegen en Liemers/Achterhoek. De speerpunten van het uitvoeringsprogramma zijn onder meer optimalisering van de regionale infrastructuur, arbeidsmarkt, duurzaamheid en innovatie.

In het 'Meerjarenprogramma 2021 t/m 2024 D.O.O.R. met logistiek in Gelderland Logistics Valley' (*) zijn de ambities uitgewerkt in doelstellingen, die zich richten op een duurzame, veilige en betrouwbare Gelderse Corridor als belangrijke schakel in de Europese Rhine-Alpine Corridor, die loopt van Rotterdam naar Genua in Italië. Centraal daarbij staan 4 thema's:

- verbeteren van de aansluiting op de arbeidsmarkt;
- stimuleren van innovatieve en duurzame logistiek;
- samenwerking bij acquisitie, branding en promotie;
- acties voor de fysieke infrastructuur en bedrijventerreinen.

De organisatiekosten voor Logistics Valley Rivierenland bedragen jaarlijks € 120.000. De provincie is bereid 75% van deze kosten te subsidiëren voor elke hotspot gelegen aan de Gelderse Corridor. De bijdrage aan deze bovenregionale samenwerking met behulp van Logistics Valley vanuit onze regio is daardoor beperkt tot een bedrag van € 30.000 per jaar (25% van de kosten). Dit bedrag is opgenomen in deze begroting. Het meest bekende project van het Gelderse samenwerkingsverband is de jaarlijkse Dag van de Logistiek.

(*) D.O.O.R. staat voor:

- D** oorzaak
- O** ndernemersgedreven
- O** nderwijs & Onderwijs faciliterend
- R** esultaatgericht

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De gemeentelijke bijdrage bij programma 1 'Regionale samenwerking' bedraagt € 2.293.000 en bestaat uit de bijdrage voor de volgende producten/activiteiten:
 - * Algemene Bestuursondersteuning € 727.000.
 - * Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning € 1.566.000
- Daarnaast zijn in dit programma de middelen opgenomen voor het Regionaal Stimuleringsfonds voor 7 gemeenten van € 2 per inwoner en de coördinatie/uitvoering van de Regio Deal projecten.
- In deze begroting zijn geen middelen opgenomen voor het Mobiliteitsfonds, omdat besluitvorming nog moet plaatsvinden in de gemeenteraden en in het Algemeen Bestuur.
- In de begroting is geen inzet van reserves geraamd.

Programma 1 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2021	B 2022 t/m AB mrt	Begroting 2023
Lasten	5.696	1.489	1.768
Baten	4.539	331	562
Subtotaal	-1.157	-1.158	-1.206
Gemeentelijke bijdrage	2.169	2.233	2.293
Saldo van baten en lasten	1.012	1.075	1.087
Onttrekking reserve	-	-	-
Storting reserve	-	-	-
Resultaat	1.012	1.075	1.087

Toelichting bij de tabel:

De baten en lasten zijn hoger dan in de begroting 2022, omdat we de projectbijdrage voor het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) in de begroting hebben opgenomen. Het begrote resultaat van € 1.087.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Algemene bestuursondersteuning
- Speerpunten (speerpuntberaden), beleids- en projectondersteuning & coördinatie/uitvoering Regio Deal
- Regionaal Stimuleringsfonds (RSF)

Meer informatie is te vinden op onze website.

Programma 2 – Contractgestuurde dienstverlening

Het programma in beeld

Te bereiken effect Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-prestatie verhouding.
Deeleffect Dienstverlening aan de gezamenlijke gemeenten op basis van collectieve/individuele afspraken met gemeenten.
Effectdoelstelling Gemeenten voeren op basis van gezamenlijkheid taken uit en zijn tevreden over de kwaliteit en kosten van de geleverde taken.
Nieuwe of gewijzigde activiteiten: -
Reguliere activiteiten: Uitvoeren basistaken op het gebied van: <ol style="list-style-type: none">1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar (RMC).2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van RMC.3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche).5. Inkoopondersteuning en advies voor de regiogemeenten en voor gemeenschappelijke regelingen.6. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.7. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis).8. Ondersteuning van zes gemeenten op het gebied van inkoop en contractmanagement Wmo/Jeugd.9. Ambtelijke ondersteuning Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt (RW-POA).10. Uitvoeren (van een gedeelte) van de Wet Inburgering voor de regiogemeenten.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2023

Beleidskaders

Voor 2023 houden we rekening met onderstaande beleidskaders, die in de afgelopen periode geïntroduceerd of gewijzigd zijn:

Naam	Essentie ervan
Bedrijfsplan Contractgestuurde dienstverlening	In het bedrijfsplan is opgenomen op welke wijze Contractgestuurde dienstverlening verder wordt vormgegeven en de ontwikkelingen daarin in de komende jaren.

Een totaaloverzicht van alle relevante beleidskaders is desgewenst opvraagbaar.

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een groot aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafpraak
<p>1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar (RMC).</p> <p>2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van RMC.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Op hoofdlijnen staan de volgende punten centraal: <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van trajecten en projecten voor jongeren die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten. • Voorkomen van schooluitval bij jongeren die nog bij het onderwijs ingeschreven staan (preventie). • Het monitoren en in samenwerking met ketenpartners ondersteunen van kwetsbare jongeren, bijvoorbeeld bij de begeleiding naar werk.
<p>3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie (LP) voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - LP: Periodiek wordt een rapportage opgesteld en na afloop van het verslagjaar een jaarverslag, met daarin een overzicht van de resultaten en de voortgang. - LP: Minstens één keer per jaar vindt een evaluatiegesprek plaats met de opdrachtgever over de (kwaliteit van de) dienstverlening.
<p>4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche/SR).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - SR: uitvoeren van toezichhouderschap in het kader van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet. - Inkoop: het begeleiden van rechtmatige en doelmatige inkoop- en aanbestedingstrajecten. - Alle activiteiten worden tegen een marktconforme kostprijs aangeboden die voor alle gemeenten gelijk is. - Dienstverlening kan plaatsvinden aan alle aangesloten gemeenten. Ook kan dienstverlening worden aangeboden aan andere (non-profit) partijen.
<p>5. Inkoopondersteuning en advies voor de regiogemeenten en voor anderen.</p>	
<p>6. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.</p>	<p>Continu wordt in samenwerking met de gemeenten bezien of en zo ja, op welke onderdelen verdergaande samenwerking mogelijk is.</p>
<p>7. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)</p>	<p>Coördinatie en beheer van het regionaal vervoersysteem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maandelijkse facturering - periodieke monitoring en verantwoording - kwaliteitsmeting - contract- en relatiebeheer - doorontwikkeling van het nieuwe vervoersysteem en onderzoek naar mogelijke verbeteringen
<p>8. Ondersteuning van zes gemeenten op het gebied van Wmo/Jeugd.</p>	<p>De huidige DVO is verlengd en eindigt aan het eind van 2022. Voor het jaar 2023 is Regio Rivierenland door zes gemeenten verzocht om een organisatieplan op te leveren voor 2023 en verder. Het gaat om de uitvoering van:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Inkoopvoorbereiding en uitvoering en evaluatie (zowel regionaal als bovenregionaal) 2 Leveranciersmanagement en contractbeheer 3 Toetsing van en handhaving op het nakomen van de in de overeenkomst en het Programma van Eisen vastgelegde bepalingen 4 Informatie- en data-gedreven werken 5 Informatievoorziening en communicatie naar zes gemeenten, leveranciers en andere stakeholders 6 Bijdragen aan innovatie en zorgvernieuwing in samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders 7 Aan de gemeenten periodieke en jaarlijkse verantwoording afleggen over de uitvoering en

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafspraken
	de resultaten van de hiervoor staande hoofdtaken. Dit organisatieplan is door Regio Rivierenland in maart 2022 opgeleverd. Naar verwachting nemen de gemeenten hierover voor de zomerperiode een besluit.
9. Ambtelijke ondersteuning Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs & Arbeidsmarkt (RW-POA).	Het toekomstbestendig organiseren van de ondersteuning van RW-POA Rivierenland, zodat Opdrachtgevers hun wettelijke taak, samenwerkingsplicht en -behoefte in het kader van de arbeidsmarktregio adequaat kunnen vervullen. De dienstverlening die wordt geboden aan de gemeenten bestaat uit onder andere het zorgdragen voor de continuïteit, kwaliteit en passende omvang van het programmabureau RW-POA Rivierenland.
10. Uitvoer (van een gedeelte) van de Wet Inburgering voor de regiogemeenten.	Door het team Inburgering worden taken uitgevoerd met betrekking tot het Plan Inburgering en Participatie, de brede intake van de inburgeringsplichtige en wanneer noodzakelijk de handhaving daarvan. Daarnaast wordt ondersteuning aan de inburgeraars gegeven door een budgetcoach.

RMC

Het RMC (Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt) voor Voortijdig Schoolverlaten zet zich in voor jongeren tussen de 18 en 23 jaar die zonder startkwalificatie dreigen van school te raken of al van school weggeraakt zijn. We zien dat de complexe problematiek toeneemt. Hierbij is meer arbeidsintensieve begeleiding nodig en waar nodig aangevuld met zorg hulp. Ook in 2023 blijven wij inzetten op een goede verbinding binnen de regio, samen bereiken we meer en komen we verder. Korte communicatielijnen met onze ketenpartners, een warme overdracht van kwetsbare jongeren en maatwerktrajectbegeleiding blijven heel belangrijk. Extra aandacht en inzet komt er voor de mentale gezondheid van jongeren, de sociaal-emotionele ontwikkeling en ouderbetrokkenheid.

Leerplicht

Gedurende het schooljaar 2020-2021 zijn gesprekken met de gemeenten gevoerd om het takenpakket af te stemmen; de formatie was berekend op de uitvoering van de wettelijke taken, maar in de loop der tijd zijn er veel (met name preventieve) taken bij gekomen en was een kwalitatief goede uitvoering niet meer mogelijk met de bestaande personele formatie en binnen de bestaande financiële kaders. Daartoe is een formatie-uitbreiding aangevraagd voor de taken van leerplichtambtenaren met 15%. Vier van de vijf gemeenten hebben ingestemd met de personele/ budgettaire uitbreiding en daardoor zijn we in staat de leerplichttaken kostendekkend uit te blijven voeren. Voor de gemeenten die hebben ingestemd met de uitbreiding, zal met name ingezet worden op vroegtijdige signalering en een gerichte preventieve aanpak om zo escalatie van verzuim maar ook van zorg te voorkomen.

Sociale Recherche

In 2023 zal Sociale Recherche werken aan verdere verbinding met contractmanagement, in verband met haar toezichthoudende functie binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugdwet. De Sociale Recherche is in de uitvoering van haar gestelde taak altijd op zoek naar verbinding met haar partners.

Sinds 2020 heeft Sociale Recherche ingezet op digitale vernieuwing. Zo is onder andere een systeem ontwikkeld dat het inlezen en analyseren van gevorderde bankgegevens in een fraudeonderzoek vereenvoudigd. Ook zorgt het voor een hogere accuratesse. Het systeem is getest op al afgeronde onderzoeken. Het gebruik van dit systeem levert een significante tijds winst op bij het beoordelen van bankgegevens. Het gebruik is eenvoudig en de opgedane kennis is (grafisch) weer te geven in de door Sociale Recherche opgestelde rapporten.

Team Inkoop

Team Inkoop adviseert en begeleidt opdrachtgevers bij de organisatie van inkoop en vraagstukken over de samenwerking met private ondernemingen en publieke organisaties. Dit doet team Inkoop uiteraard niet alleen, maar samen met opdrachtgevers, partners en deskundigen. Het streven van het team is om in gezamenlijkheid overheidsgeld transparant en doeltreffend te besteden of te investeren. Voor gemeenten en andere regionale publieke organisaties wil team Inkoop dan ook het regionaal kennis- en ervaringscentrum zijn dat bijdraagt aan realisatie van de (maatschappelijke) doelstellingen van de opdrachtgevers. Doorontwikkeling van team Inkoop en het verder vormgeven van het professioneel opdrachtnemerschap, zoals dit met gemeenten en GR-en is overeengekomen, blijft een aandachtspunt in 2023. Het betreft onder andere de doorontwikkeling van managementrapportages, het organiseren van kennissessies en het aanscherpen van de procesbeschrijvingen en mogelijk het opzetten van een centraal contractenregister.

Versis

Versis voert in 2023 voor 8 gemeenten het Wmo-vervoer en voor 5 gemeenten het leerlingen- en jeugdvervoer uit. De werkelijke kosten ervan worden doorbelast aan de deelnemende gemeenten. In onze organisatie is het beheerbureau van Versis ondergebracht. De primaire taak valt uiteen in de inkoop, het contractbeheer en de financiële afhandeling van alles rondom het vervoer. Marktpartijen verzorgen in opdracht van ons de daadwerkelijke uitvoering van het vervoer. In 2022 is een aanbesteding voor het vraagafhankelijk vervoer doorlopen. Per 01-01-2023 zijn de contracten geëffectueerd en zal volgens een nieuwe inrichting van aansturing en regie op het routevervoer worden gewerkt.

Wmo/Jeugd

Vanuit Wmo/Jeugd wordt vorm en inhoud gegeven aan de inkoop van Wmo en Jeugdzorg en bijbehorend contractmanagement en contractbeheer. Zes gemeenten¹ hebben Regio Rivierenland gevraagd om een organisatieplan op te stellen voor 2023 en verder. Regio Rivierenland heeft eind 2021 een Opdracht Serviceorganisatie Jeugdhulp – Wmo 2023 ontvangen van de zes gemeenten. Hierin is op hoofdlijnen omschreven hoe het toekomstige takenpakket eruit zou kunnen gaan zien. De opdracht aan de serviceorganisatie betreft in principe de inkoop- en het contract- / leveranciersmanagement met daarbij de volgende taken:

Als antwoord hierop heeft Regio Rivierenland een organisatieplan opgesteld en gedeeld met de gemeenten op 11 maart jl.; volgens planning nemen gemeenten een besluit hierover vóór de zomerperiode.

Inburgering

In 2022 is het team Inburgering van start gegaan. Er is veel energie gestoken in de opbouw van het team, zowel in ontwikkeling van procedures, werving van personeel, aanschaf van een Client Volg Systeem als verdergaande samenwerking met de partners. Het is in 2023 voorzien dat verdere uitbreiding van het team door inburgeringsconsulenten zal plaatsvinden (afhankelijk van het daadwerkelijk aantal inburgeraars binnen onze 8 regiogemeenten). Daarnaast wordt op basis van de ervaringen uit 2022 gekeken of aanpassing van de diensten noodzakelijk is.

¹ Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal.

Beleidsindicatoren

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 2 Contractgestuurde dienstverlening hebben betrekking op vroegtijdig schoolverlaters en onderwijsverzuim.

Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of minimaal een mbo 2- diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers aan het begin van het schooljaar.

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie MBO				
<i>Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2020-2021</i>				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	727	19	2,61%	5,01%
Culemborg	661	31	4,69%	5,01%
Maasdriel	641	15	2,34%	5,01%
Neder-Betuwe	777	29	3,73%	5,01%
Tiel	1.166	64	5,49%	5,01%
West Betuwe	1.505	43	2,86%	5,01%
West Maas en Waal	486	16	3,29%	5,01%
Zaltbommel	861	40	4,65%	5,01%
Totaal	6.824	257	3,77%	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2020-2021).

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie VO				
<i>Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2020-2021</i>				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	1.386	3	0,22%	0,42%
Culemborg	1.629	1	0,06%	0,42%
Maasdriel	1.298	1	0,08%	0,42%
Neder-Betuwe	1.470	2	0,14%	0,42%
Tiel	2.215	10	0,45%	0,42%
West Betuwe	3.106	12	0,39%	0,42%
West Maas en Waal	909	4	0,44%	0,42%
Zaltbommel	1.797	7	0,39%	0,42%
Totaal	13.810	40	0,29%	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2020-2021).

De vsv-cijfers over het schooljaar 2020-2021 laten zien dat 297 jongeren uit Regio Rivierenland (1,44%) het onderwijs (MBO + VO) hebben verlaten zonder startkwalificatie. Vergeleken met landelijk, ligt het vsv-percentage in gemeente Tiel bij zowel MBO als VO net iets hoger. In gemeente West Maas en Waal ligt het vsv-percentage bij het VO net iets boven het landelijk gemiddelde. De andere gemeenten hebben een lager vsv-percentage dan landelijk gemiddeld bij zowel MBO als VO. Gemeenten en onderwijs werken in Rivierenland al jaren nauw samen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en verder terug te dringen. Dit gebeurt in samenwerking en overleg met het Ministerie van OCW. Het huidige Regionaal Programma vsv loopt van 2021 tot en met 2024.

De hiervoor opgenomen beleidsindicatoren met betrekking tot vroegtijdig schoolverlaters geven het nettoresultaat weer van de uitvalscores. Overigens zeggen de indicatoren niets over de verrichte inspanningen om schooluitval te beperken. De hierna opgenomen cijfers over schoolverzuim geven wél het effect van de verrichte inspanningen weer.

Absoluut verzuim			
<i>Realisatie schooljaar 2020-2021, leerlingen 5 t/m 17 jaar</i>			
Gemeente	Aantal leerlingen	Absoluut verzuim	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.865	101	26,1
Neder-Betuwe	4.402	103	23,4
West Betuwe	7.994	128	16,0
West Maas en Waal	2.522	13	5,2
Zaltbommel	4.822	65	13,5
Totaal	23.605	410	17,4

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

Relatief verzuim			
<i>Realisatie schooljaar 2020-2021, leerlingen 5 t/m 17 jaar</i>			
Gemeente	Aantal leerlingen	Relatief verzuim	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.865	126	32,6
Neder-Betuwe	4.402	114	25,9
West Betuwe	7.994	290	36,3
West Maas en Waal	2.522	83	32,9
Zaltbommel	4.822	171	35,5
Totaal	23.605	784	33,2

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

De in bovenstaande overzichten opgenomen aantallen met betrekking tot absoluut en relatief verzuim sluiten aan op het jaarverslag, dat door Leerplicht is opgesteld. De cijfers geven de inspanningen weer die zijn gedaan op het gebied van verzuimcontrole en -reductie (verzuimpreventie, toezicht & handhaving). Uit de cijfers van het relatief verzuim blijkt, dat t.o.v. het vorige schooljaar 2019-2020 ruim 26% meer verzuim is opgespoord (784 gevallen in 2020/2021 t.o.v. 621 in 2019/2020). De stijging in de cijfers van opgespoord verzuim is te verklaren en is overeenkomstig de verwachting. Het betrekkelijk lage cijfer van het relatief verzuim in het schooljaar 2019/2020 is het gevolg van de 1^e lockdown vanwege Corona-maatregelen, waarbij de scholen dicht gingen en er geen verplichting was voor de leerlingen voor het volgen van online lessen. Verzuim tijdens digitale lessen werd tijdens de 1^e lockdown in 2020 niet geregistreerd en hoefde ook niet vastgelegd te worden voor de handhaving. In het schooljaar 2020/2021 zijn de cijfers van opgespoord verzuim weer op het vertrouwde niveau gekomen, omdat tijdens de 2^e lockdown periode wel maatregelen op het gebied van verzuimregistratie en handhaving genomen zijn (moesten worden), mede gericht op de belangen van het kind.

Aanvullende toelichting bij de verzuimcijfers:

In het schooljaar 2020-2021 hebben de gemeenten Buren, Neder-Betuwe, West Betuwe en Zaltbommel positief besloten ten aanzien van de uitvoering van preventieve taken door leerplicht. Dit past ook in de landelijke trend en zeker in de regionale aanpak. Helaas heeft de gemeente West Maas en Waal niet gekozen voor uitvoering van preventieve taken en worden voor laatstgenoemde gemeente alleen de wettelijke taken uitgevoerd. Dit zal na het schooljaar 2021-2022 geëvalueerd worden. Of dit meteen leidt tot een toename van processen is nog niet meteen inzichtelijk. De betrokkenheid vanuit leerplicht vindt echter steeds meer in een vroegtijdig stadium plaats en daardoor kan verdere escalatie van verzuim dan wel van inzet jeugdhulpverlening worden voorkomen. Tijdens de corona-epidemie heeft Team Leerplicht gemerkt, dat de gemelde cases zwaar van problematiek zijn en al behoorlijk geëscaleerd zijn; mogelijk vanuit het niet hebben van een structuur van de dagelijkse gang naar school.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De (deels incidentele) lasten zijn ten opzichte van de begroting 2022 per saldo gestegen met € 708.000. Er zijn verschillende oorzaken voor de lastenstijging: de nieuwe uitvoeringstaak Inburgering, waarvan de lasten voor de eerste keer zijn opgenomen in de begroting 2023, de lasten van extra (deels incidentele) taken bij Wmo/Jeugd en de lasten voor Aanpak Jeugdwerkloosheid, waarvan de uitvoering bij het RMC is belegd. Tegenover de hogere lasten staan ook hogere inkomsten, waardoor de extra lasten volledig zijn gedekt binnen de financiële kaders van de begroting.
- De werkzaamheden in het kader van het Transformatiefonds, dat onderdeel is van het actieprogramma 'Zorg voor de jeugd, worden eind 2022 beëindigd; volgens verwachting zijn de projectmiddelen voor het Transformatiefonds dan volledig ingezet. Gevolg is een daling van de lasten in de begroting 2023 met € 472.000.
- De uitvoeringslasten (en de bijdragen die de gemeenten hiervoor betalen) bij Leerplicht, Sociale Recherche, Basismobiliteit/Versis en Wmo/Jeugd zijn in totaliteit t.o.v. 2022 licht gestegen als gevolg van de indexering van de salariskosten en de overige kostenbudgetten.
- Ook bij RMC is sprake van hogere uitvoeringskosten als gevolg van kostenindexatie.
- De begrote inzet van de reserves bedraagt € 52.000 en heeft betrekking op de inzet van de RMC-reserve voor de financiering van de uitvoeringstaken en project-gerelateerde werkzaamheden, die gericht zijn op het voorkomen en terugdringen van voortijdig schoolverlaten.

Programma 2 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2021	B 2022 t/m AB mrt	Begroting 2023
Lasten	11.223	10.414	11.122
Baten	12.232	11.270	12.011
Subtotaal	1.009	856	889
Gemeentelijke bijdrage	-	-	-
Saldo van baten en lasten	1.009	856	889
Onttrekking reserve	81	59	52
Storting reserve	226	-	-
Resultaat	864	915	941

Toelichting bij de tabel:

Het begrote resultaat van € 941.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)
- Leerplicht
- Sociale Recherche
- Inkoopondersteuning
- Coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)
- Uitvoeringsondersteuning Wmo/Jeugd
- Ambtelijke ondersteuning RW-POA (Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt)
- Wet Inburgering

Achtergronden bij dit programma

Meer informatie over Contractgestuurde dienstverlening is te vinden op onze website.

Programma 3 – Algemene baten en lasten

In dit programma worden de overheadkosten centraal begroot en verantwoord, die niet meer toegerekend worden aan taken/activiteiten. Alleen de kosten die een directe relatie hebben met het primaire proces worden aan de programma's toegerekend.

Naast de overheadkosten worden binnen dit programma ook de resultaten uit Treasury en de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting begroot en verantwoord. Tot slot worden de rentelasten van de financiering van de gronden die in erfpacht aan Avri zijn uitgegeven en de daarmee samenhangende opbrengst uit de erfpachtcanon in programma 3 begroot en verantwoord.

Resumerend zijn in programma 3 Algemene baten en lasten de volgende onderdelen opgenomen:

Programma onderdelen programma 3 Algemene baten en lasten		
A	Overhead	Taakveld 0.4 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
B	Treasury	Het renteresultaat zoals opgenomen in taakveld 0.5 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
C	Onvoorziene uitgaven	Het centrale budget voor onvoorziene uitgaven maakt deel uit van taakveld 0.8 'Overige baten en lasten' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
D	Vennootschapsbelasting	Het centraal begrote bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting wordt opgenomen in taakveld 0.9 'Vennootschapsbelasting' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De lasten bestaan hoofdzakelijk uit de kosten van overhead. De totale lasten bij programma 3 zijn t.o.v. de begroting 2022 nauwelijks gestegen, per saldo maar met € 2.000.
- De overheadkosten zijn gestegen met € 57.000, onder meer als gevolg van de indexering van de salariskosten en overige kostenbudgetten. Daarnaast zijn de rentelasten van de grondfinanciering met € 57.000 gedaald als gevolg van de beëindiging van de erfpachtconstructie en overdracht van de BNG-leningen aan Avri. De aan de investeringen toegerekende rente is met € 2.000 gedaald t.o.v. de begroting 2022. In overeenstemming met de uitgangspunten van de Notitie Rente van de BBV-commissie wordt de doorbelasting van rente naar taakvelden als negatieve last op het taakveld Treasury opgenomen.
- In het bedrag van de begrote baten van in totaal € 248.000 is een bedrag voor desintegratiekosten van € 133.000 begrepen, dat Avri vanaf de afsplitsing op 1 januari 2016 betaalt als vergoeding voor de niet afbouwbaar overhead.
- Het begrote resultaat uit Treasury is t.o.v. 2022 gedaald, maar blijft positief. Het positieve treasuryresultaat geven we terug aan de gemeenten via de gemeentelijke bijdrage (zie volgende punt).
- Per saldo is de gemeentelijke bijdrage negatief (-/- € 2.000) en dat betekent, dat we via de gemeentelijke bijdrage een bedrag teruggeven aan de gemeenten. De opbouw is als volgt: budget voor onvoorziene uitgaven: € 10.000 en voordelig resultaat uit treasury: -/- € 12.000.
- De inzet van de reserves is begroot op € 133.000 en bestaat uit de inzet van de reserve Herhuisvesting (€ 58.000) en de inzet van de reserve Desintegratiekosten voor de financiering van de lasten van het ICT-plan, waarmee we de vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur hebben gerealiseerd (€ 75.000).

Na de samenvattende cijfertabel op de volgende pagina is een gedetailleerde specificatie opgenomen van de overheadkosten per onderdeel, waardoor de kosten van onze bedrijfsvoering transparant en inzichtelijk zijn vastgelegd in de begroting. Bovendien wordt daarmee een betere sturing en control gerealiseerd.

Programma 3 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2021	B 2022 t/m AB mrt	Begroting 2023
Lasten	2.149	2.405	2.407
Baten	298	265	248
Subtotaal	-1.851	-2.140	-2.159
Gemeentelijke bijdrage	-6	-4	-2
Saldo van baten en lasten	-1.857	-2.144	-2.161
Onttrekking reserve	64	154	133
Storting reserve	-	-	-
Resultaat	-1.793	-1.990	-2.028

Overzicht van de kosten van overhead

Conform wettelijk voorschrift (BBV) nemen we in een apart overzicht de kosten van de overhead op in het programmaplan, zodat via de programmabegroting inzicht wordt gegeven in de kosten van de overhead voor de gehele organisatie. Overhead heeft betrekking op ondersteunende taken die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product. De algemene definitie luidt als volgt: *overhead heeft betrekking op alle kosten die samenhangen met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de overhead, waarbij voor het onderscheid naar de verschillende kostencomponenten aansluiting is gezocht bij de definitie en opsomming uit de Notitie Overhead van de BBV-commissie. De inrichting van onze administratie sluit hierop aan.

Overhead <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2023	Wijze van verdeling en toerekening van de overhead
Directie en management primair proces	317	percentages en fte's
Concernondersteuning en bestuursondersteuning	1.227	percentages en fte's
Huisvesting	259	vaste bedragen en fte's
Personeelszaken en organisatie	166	percentages en fte's
Informatievoorziening en automatisering	353	fte's
AVG (FG-functionaris)	87	fte's
Totaal lasten	2.409	
Baten		
Vergoeding overeenkomst desintegratiekosten Avri	133	
Overige ontvangen bijdragen in de overheadkosten	115	
Totaal baten	248	
Saldo van de baten en lasten bij Overhead	2.161	
Mutaties reserves		
Onttrekking reserve Herhuisvesting	58	
Onttrekking reserve Desintegratiekosten	75	
Totaal mutaties reserves	133	
Saldo/resultaat taakveld 0.4 Overhead	2.028	

Op basis van de in bovenstaande tabel weergegeven verdeelsleutels bedraagt de overhead voor programma 1 Regionale samenwerking € 1.087.000 en voor programma 2 Contractgestuurde dienstverlening € 941.000. Voor de uitvoeringsteams van Contractgestuurde dienstverlening komt dat neer op een gemiddeld bedrag van € 27.700 per fte (dat was in de begroting 2022 € 32.400 per fte). Het voordeel bij de kosten van overhead per fte is het gevolg van het feit dat de totale overheadkosten slechts in geringe mate zijn gestegen en dat we meer uitvoeringstaken verrichten waarover de overhead verdeeld kan worden. Als voorbeeld van een nieuwe uitvoeringstaak wordt genoemd Inburgering vanaf 1 januari 2022.

Overhead en apparaatskosten

In onderstaand overzicht zijn de lasten gespecificeerd.

Specificatie <i>Bedragen x € 1.000</i>	Overhead	Apparaatskosten
Totaal lasten overhead	2.409	2.409
Uitvoeringsteams Contractgestuurde dienstverlening		3.873
Speerpunt- en beleidsondersteuning en projecten		1.106
Totaal lasten	2.409	7.388
Percentage van de totale lasten	15,7%	48,3%
Bedrag per inwoner	€ 9,60	€ 29,44

De overhead, uitgedrukt als percentage van het totaal van de begrote lasten, is t.o.v. de begroting 2022 gedaald met 0,7% punten (van 16,4% naar 15,7%) en blijft op een relatief laag niveau. De procentuele daling in de begroting 2023 heeft te maken met het feit dat het totaal van de lasten in de begroting is toegenomen als gevolg van nieuwe uitvoeringstaken, waaronder Inburgering en het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF). Als gevolg van uitbreiding in het takenpakket (vraag van de gemeenten) zal een plan gemaakt worden waarbij gekeken wordt naar de ondersteunende werkzaamheden. De verwachting is dat met name bij de staf naar rato meer inzet zal moeten plaatsvinden om dit mogelijk te maken.

Treasury

Regio Rivierenland had tot eind 2021 twee BNG leningen. De leningen werden gebruikt voor de financiering van de gronden, die in erfpacht waren uitgegeven aan Avri. Begin 2022 zijn de in erfpacht aan Avri uitgegeven gronden verkocht aan Avri. Beide BNG-leningen zijn begin 2022 overgedragen aan Avri als integraal onderdeel van de met Avri gemaakte afspraken, en in overeenstemming met de notariële akte van de verkoop van de in erfpacht uitgegeven gronden en de daarmee samenhangende beëindiging van de erfpachtconstructie.

De investeringen en overige activiteiten hebben we met eigen middelen (voornamelijk reserves) gefinancierd. Hierdoor realiseren we in de begroting een positief resultaat uit treasury, dat we via de gemeentelijke bijdrage teruggeven aan de gemeenten.

Alle rentelasten en rentebaten worden begroot en verantwoord op het taakveld Treasury. In de paragraaf Financiering is een renteschema opgenomen, dat inzicht geeft in de rentebaten, rentelasten en het begrote renteresultaat. Het saldo en de samenstelling van het resultaat uit treasury is in onderstaand overzicht samengevat.

Specificatie <i>Bedragen x € 1.000</i>	Treasury
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentelasten overig	1
Saldo rentelasten en rentebaten	1
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa (taakvelden) toe te rekenen rente	1
De aan de overige vaste activa (taakvelden) toegerekende rente	13
Begroot resultaat taakveld 0.5 Treasury (voordelig)	-12

Per saldo resteert een begroot positief resultaat uit treasury van € 12.000, dat via de gemeentelijke bijdrage wordt teruggegeven aan de gemeenten.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2023 is een centraal budget voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 10.000. Financiering gebeurt via de gemeentelijke bijdrage.

Vennootschapsbelasting

Regio Rivierenland is vanaf 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is.

Voor het begrotingsjaar 2023 wordt geen heffing van vennootschapsbelasting verwacht.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende taakvelden/producten:

- Overhead
- Treasury
- Onvoorziene uitgaven
- Vennootschapsbelasting

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2023

De weerstandscapaciteit van de regio is voldoende om de risico's die we lopen op te vangen. We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Toelichting bij de financiële risico's

Onderstaande risico's zijn relevant voor de begroting 2023:

- Bij Contractgestuurde dienstverlening werken we met dienstverleningsovereenkomsten.
- Aan het werken met dienstverleningsovereenkomsten zijn financiële risico's verbonden. De financiële risico's en eventuele tekorten bij de uitvoering van taken voor gemeenten kunnen worden opgevangen door inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
- Regio Rivierenland is namens de regiogemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van het regionale vervoersysteem Versis. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Versis/Basismobiliteit kan risico's met zich meebrengen. Provincie Gelderland heeft per 3 april 2022 het ov-vangnet vervoer beëindigd. De Provincie gaat het ov-vangnet vervoer anders organiseren. Hierdoor is een gecombineerde en efficiënte planning en uitvoering van de ritten binnen Versis minder goed mogelijk. Bovendien is er tot 2024 sprake van een geleidelijk afbouw van de provinciale subsidie op het Wmo-vervoer.
- Als gevolg van deze ontwikkelingen, die door de provincie zijn geïnitieerd, krijgen gemeenten vanaf 2022 te maken met een toename van de kosten bij Versis.
- Voor de uitvoering van het vervoer zijn overeenkomsten gesloten met een regiecentrale en een aantal vervoerders. Financiële risico's bestaan bij een eventueel faillissement van een van de partijen. Daarnaast bestaan risico's bij onenigheid tussen opdrachtgever en uitvoerende ondernemers, wat uiteindelijke financiële gevolgen kan hebben. Tot slot kunnen er financiële risico's zijn op het gebied van personele verplichtingen, als de uitvoering van Versis door de Regio wordt beëindigd. De gevolgen van financiële risico's en tekorten kunnen worden gefinancierd vanuit de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
- In het verleden is een integrale inventarisatie uitgevoerd naar de financiële risico's bij het Regiokantoor van Regio Rivierenland, waarbij tevens een koppeling is gelegd met de saldi van reserves en voorzieningen om de risico's te kunnen dekken. De in de balans opgenomen algemene reserve van € 474.000 wordt voldoende geacht voor het afdekken van de financiële risico's.
- In aanvulling op de uitgevoerde risico-inventarisatie bij het Regiokantoor is een vervolgonderzoek uitgevoerd, specifiek gericht op frauderisico's. Frauderisico's kunnen (latent) aanwezig zijn zowel op het gebied van onttrekking van geld of goederen aan de organisatie als ook met betrekking tot de financiële verantwoording. Doel van de frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland. De frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

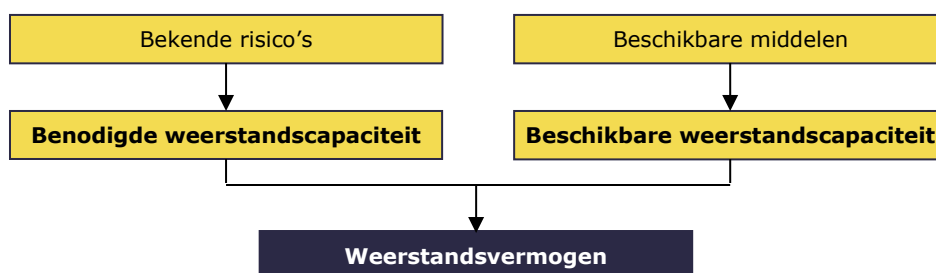
De uitvoeringsaspecten van risicomangement en de daarmee samenhangende ontwikkelingen in de organisatie worden hierna in deze paragraaf toegelicht.

Toelichting op het begrip weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de aanwezige middelen om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

Het gaat bij het weerstandsvermogen met name om risico's die *niet* via verzekeringen of voorzieningen kunnen worden ondervangen.

In onderstaand schema is dit weergegeven:

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de regio kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.

De middelen die we tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekenen zijn:

- de vrije aanwendbare reserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorzien in de begroting.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit

Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert in opdracht van acht gemeenten. Het weerstandsvermogen van de regio wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de afzonderlijke gemeenten. Niettemin zijn er redenen om ook binnen de regio financiële weerstand op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften is de regio verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast is het wenselijk om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorzien omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijks geraamde gemeentelijke bijdragen en tarieven. De afgelopen jaren is de vaste gemeentelijke bijdrage van de gemeenten deels omgezet naar dienstverleningsovereenkomsten. Het leveren van maatwerk en flexibiliteit heeft als nadeel dat er meer (financiële) risico's in de bedrijfsvoering ontstaan. Om deze risico's op te kunnen vangen heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van reserves.

Overzicht van weerstandscapaciteit en risico's bij de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening

Om het inzicht te versterken in de bestaande en toekomstige financiële risico's en de mate waarin deze zijn afgedekt door reserves heeft het Regiokantoor in het verleden een onderzoeksrapport 'Risico's bij Regio Rivierenland' op laten stellen. Mede op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie en de in het onderzoeksrapport opgenomen adviezen is een algemene reserve gevormd van € 474.000 als extra buffer voor het afdekken van (financiële) risico's.

In algemene zin kan gesteld worden dat er geen (grote) risico's zijn bij het Regiokantoor die om directe aanpassing in de bedrijfsvoering vragen. Daarbij past wel de volgende kanttekening: als gevolg van de verliezen bij de contractactiviteiten in 2019 en 2020 is het saldo van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening aanzienlijk gedaald. Gelukkig is in 2021 sprake geweest van een kentering en waren we in staat de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening te versterken.

Onze inspanningen zijn gericht op een reëel en structureel sluitende begroting bij de contractactiviteiten (programma 2) in de (meerjaren)begroting vanaf 2022 en met name het oplossen van de tekorten bij het Inkoopbureau. De sturing op uren is geïntensiveerd en verbeterd en met de medewerking van de gemeenten (en andere belangrijke klanten van het Inkoopbureau) streven we naar een financieel sluitende exploitatie bij het Inkoopbureau.

Toelichting bij de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening

Voor het opvangen van tekorten (en overige financiële risico's) bij de uitvoering van contractactiviteiten (programma 2 Contractgestuurde dienstverlening) is een risicoreserve gevormd. Deze reserve is bedoeld om tegenvallende resultaten en/of wegvallende vraag op flexibele taken op te kunnen vangen. Een reserve van maximaal 30% van de totale uitgaven bij Contractgestuurde dienstverlening wordt voldoende geacht om de bedrijfsvoeringsrisico's op te kunnen vangen (Besluit van het Algemeen Bestuur uit april 2011). De flexibele taken van Contractgestuurde dienstverlening bevatten risico's voor Regio Rivierenland, waarbij te denken valt aan ziekte en inhuur van personeel en fluctuaties in de vraag naar diensten/producten. Ook zijn er risico's op het gebied van vraag en aanbod. Hiertegenover staat dat de gemeenten betalen voor de gevraagde diensten. In het uiterste geval zijn gemeenten als eigenaar van de Regio Rivierenland verantwoordelijk voor tekorten die niet kunnen worden gedekt uit de gevormde reserves.

Onvoorziene uitgaven

In de Nota reserves en voorzieningen is ten aanzien van de weerstandscapaciteit van de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening bepaald dat er een post 'onvoorzien' in de begroting opgenomen kan worden voor incidentele tegenvallers. In de programmabegroting 2023 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

Maatregelen op het gebied van risicobeheersing en risicomangement

We hebben verzekeringen afgesloten voor onze eigendommen en voor het personeel. We hebben verzekeringen op het gebied van brand/opstal + inventaris/goederen, computerverzekering, aansprakelijkheid, rechtsbijstand en goed werkgeverschap. Eventuele financiële risico's en kosten van schades kunnen veelal via verzekeringspolissen worden gedekt.

De werkorganisatie en de werkprocessen zijn zodanig ingericht, dat voldoende (controle-) procedures en beheersmaatregelen functioneren om financiële risico's en frauderisico's te voorkomen of in ieder geval te beperken. We werken met (meerjarige) contracten, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting/onderhoud om de risico's ten aanzien financiële verplichtingen te reduceren. Ook voor de inkomsten geldt, dat we contractafspraken maken met onze klanten (bijvoorbeeld via dienstverleningsovereenkomsten). Het beheer van subsidiegelden en de bewaking van subsidievoorwaarden en -verplichtingen is voldoende ingebed in de organisatie.

Ten aanzien van de geldmiddelen wordt opgemerkt dat de organisatie geen eigen kas heeft. Alle geldstromen lopen via de bank (BNG), waardoor geen risico's bestaan ten aanzien van vervreemding of verduistering van kasgelden. De banktegoeden zijn ondergebracht bij de schatkist, waardoor ook ten aanzien van het onrechtmatig gebruik van banktegoeden de financiële risico's grotendeels zijn afgedicht, omdat voor het ontvreemden van gelden extra stappen ondernomen moeten worden. Bovendien zijn in het proces van bankbetalingen meerdere controlestappen aangebracht.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage zijn in de Regeling Regio Rivierenland bepalingen opgenomen, waardoor financiële risico's worden beperkt, in ieder geval voor de korte termijn. Overige getroffen maatregelen betreffen voornamelijk organisatorische maatregelen, passend bij de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering en de dynamiek van het werken in een gemeentelijke (politieke) omgeving. Er wordt geïnvesteerd in personeel via training, opleidingen en loopbaanbegeleiding. Daarnaast is er aandacht voor de kwaliteit, betrouwbaarheid en continuïteit van (ICT-)systemen en de hiermee samenhangende activiteiten op het gebied van databeheer en informatiebeveiliging.

Overige financiële risico's

Op grond van de wettelijke voorschriften mogen in de balans geen arbeidskosten gerelateerde verplichtingen worden opgenomen met een jaarlijks gelijkblijvend volume. Dit heeft onder meer betrekking op de verplichting verlofdagen. Als gevolg van de toegenomen werkvoorraad en werkdruk zien we een groei in het verlofsaldo bij medewerkers. De lasten daarvan worden gerealiseerd op het moment dat het verlof wordt opgenomen of uitbetaald. Voor de latente verlofverplichtingen is geen budget in de begroting opgenomen en daarmee vormt de verplichting voor verlofdagen (in de jaarrekening 2021 een bedrag van € 260.000) een belangrijke financiële risicopost.

Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2023

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader

Het beleid ligt vast in het meerjarenonderhoudsplan

Het beleidskader ligt vast in de beleidsnotitie Onderhoud gebouwen. Uitgangspunt is dat op langere termijn ons bedrijfspand op een adequate wijze wordt onderhouden. Renovaties en nieuwbouw moeten hiervan los worden gezien. Hiervoor dienen afzonderlijk middelen beschikbaar te worden gesteld door het Algemeen Bestuur. Begin 2016 zijn door een daartoe gespecialiseerd bureau nieuwe meerjarige onderhoudsplannen opgesteld. Het onderhoudsplan is doorgerekend voor een periode van 20 jaar. Jaarlijks wordt nagegaan of de voorziening een toereikend saldo heeft en of het meerjarenonderhoudsplan bijstelling behoeft. In 2019 hebben we de nieuwe huisvesting gerealiseerd in ons pand aan de Burg. Van Lidth de Jeudelaan. De verbouwingen zijn in 2020 afgerond in combinatie en samenhang met de uitvoering van het meerjarig onderhoudsplan. Het investeringskrediet voor de verbouwingen is inmiddels volledig ingezet.

Eind 2021 zijn we gestart met het opstellen van een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan, dat in overeenstemming is met de huidige huisvestingssituatie van ons gerenoveerde pand.

We hebben in de begroting 2023 de storting in de onderhoudsvoorziening vastgelegd op € 15.546, gelijk aan het geraamde bedrag in de begroting 2022.

Financiële consequenties en vertaling daarvan in de begroting

Onderhoudsvoorziening pand Burg. van Lidth de Jeudelaan

Het meerjarenonderhoudsplan is in 2016 geactualiseerd.

In 2019 is in het kader van de herhuisvesting aanzienlijk geïnvesteerd en daarbij zijn geplande/voorzienbare onderhoudswerkzaamheden gecombineerd uitgevoerd met de aangebrachte vernieuwingen en verbeteringen aan en in ons pand. Als gevolg van de uitgevoerde verbouwingen en renovaties hoefde de onderhoudsvoorziening in 2020 en 2021 niet ingezet te worden. Er is in de afgelopen 2 jaren geen terugkerend/periodiek groot onderhoud uitgevoerd.

In afwachting van de actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan in 2022 hebben we in de begroting 2023 de storting in de onderhoudsvoorziening gehandhaafd op € 15.546.

We verwachten dat de jaarlijkse onttrekkingen in de pas zullen lopen met de jaarlijkse storting.

Het geplande/geraamde verloop van de onderhoudsvoorziening meerjarig is als volgt.

Onderhoudsvoorziening gebouwen Burg. Van Lidth de Jeudelaan <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2025	Begroting 2026
Stand 1 januari	93	93	93	93	93
Dotatie voorziening	16	16	16	16	16
Onttrekking voorziening	16	16	16	16	16
Stand 31 december	93	93	93	93	93

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2023

Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren.

Voor een goede bedrijfsvoering zijn budget, personeel met kennis en kunde, infrastructuur, leiding/aansturing, een goede communicatie, informatie en beheersinstrumenten nodig. Ook is een efficiënte inrichting van de organisatie en een gezonde samenwerkingscultuur, samen met gemeenten en andere partners cruciaal om de doelstellingen van de regionale samenwerking te bereiken en onze dienstverlening adequaat te kunnen uitvoeren.

Onze organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Verandering zal de constante factor zijn voor onze organisatie. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het Algemeen Bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

Inrichting van de organisatie

De organisatie van Regio Rivierenland bestaat uit drie onderdelen:

- **Staf (Concern- en bestuursondersteuning)**: dit onderdeel is gericht op de interne dienstverlening aan de andere twee onderdelen en is gericht op de bedrijfsvoering van Regio Rivierenland.
- **Beleid en projecten (onderdeel van het programma Regionale samenwerking)**: dit onderdeel richt zich volledig op de procesmatige facilitering van de beleidsmatige samenwerking tussen de gemeenten op o.a. de drie Speerpunten (Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme) en op de doorlopende programmaliijnen op diverse gebieden zoals duurzaamheid, mobiliteit en wonen. Daarmee worden de opgaven uit programma 1 van de begroting verwezenlijkt.
- **Contractgestuurde Dienstverlening**: dit onderdeel levert op contractbasis diensten voor de gemeenten. Daarmee worden de opgaven uit programma 2 van de begroting gerealiseerd.

Staf (Concern- en bestuursondersteuning)

De ondersteunende middelen (P&O, Financiën & Control, Administratie, Informatievoorziening & Automatisering, Informatieveiligheid en privacy (FG), Huisvesting, JZ, Archief, Communicatie, Bestuursondersteuning/-secretariaat) staan direct ten dienste van de bedrijfsvoering van het Regiokantoor. In 2023 zullen wij de staf verder doorontwikkelen. Deze doorontwikkeling heeft enerzijds procesmatige aspecten in zich; de processen en daarbij behorende taken, rollen en verantwoordelijkheden dienen scherp in beeld te zijn en daar waar mogelijk te worden geoptimaliseerd. Anderzijds zal de doorontwikkeling zich richten op competenties en vaardigheden van medewerkers. Een organisatie die adaptief is kan dit alleen zijn met enthousiaste medewerkers die zich eveneens voortdurend ontwikkelen. De ambitie op dit vlak is het worden van een Great Place to Work in 2024. Een derde belangrijk element in de doorontwikkeling is het bewaken van de balans tussen taken en omvang van het personeelsbestand ofwel het in evenwicht brengen hiervan. Bij de doorontwikkeling van bedrijfsvoering en mede als gevolg van uitbreiding van het takenpakket (vraag naar uitvoering taken van de gemeenten nemen toe) wordt voor de ondersteuning een plan gemaakt waarbij de primaire processen voldoende ondersteund worden.

De concernondersteuning is gericht op:

- Goed werkgeverschap (cultuur van de organisatie, ontwikkeling en inspiratie van medewerkers, arbeidsvoorwaarden, personeelsregelingen, Ondernemingsraad (OR) en Lokaal Overleg (LO))
- De planning- en controlcyclus
- Control (auditcomité, interne controle, algemene financiële en juridische control)
- Organisatie-inrichting (treasury, budgetbeheer, mandatering, organisatieregelingen)
- Juridische control (gemeenschappelijke regeling en interne reglementen en verordeningen)
- Informatietechnologie & informatieveiligheid + de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde dataverwerking (ICT)

- Archief (centrale archiefverantwoording en -wetgeving)
- Concerncommunicatie (website, intranet, nieuwsuitingen, folders)
- Bestuursondersteuning (faciliteren bestuursvergaderingen, regiomiddagen, regionale agendacommissie en bijeenkomsten)

De overige middelenfuncties, waarbij dienstverleningsafspraken kunnen worden gemaakt, zijn ondergebracht bij het onderdeel Contractgestuurde Dienstverlening met een directe kostentoedeling naar de onderdelen waar werkzaamheden voor worden verricht. Door deze werkwijze wordt de werkelijke kostprijs per onderdeel transparant. Hierdoor kunnen ook makkelijker diensten buiten onze organisatie worden aangeboden, waarmee inkomsten worden gegenereerd.

Beleid en projecten (Regionale samenwerking)

De samenwerking tussen de gemeenten wordt gefaciliteerd door drie speerpuntondersteuners en diverse beleidsmedewerkers en programmamanagers. Zij faciliteren de samenwerking tussen de gemeenten en partners op een hoogwaardig procesmatig niveau en anticiperen daarbij op de wensen van de gemeenten en maatschappelijke ontwikkelingen (veranderingen, bedreigingen en kansen voor de gemeenten).

We zetten, samen met de gemeenten en partners, in op het transparant maken en houden van de onderwerpen die op regionaal niveau spelen, zodat de gemeenten het overzicht behouden en de inhoudelijke richting kunnen blijven bepalen. We blijven investeren in onze communicatie. Onze website moet de bron zijn waar onze gemeenten, maar ook andere partners de juiste informatie makkelijk kunnen vinden. Mede hierdoor ontwikkelt FruitDelta Rivierenland zich verder tot een samenwerkingsplatform en komt de regio nog verder tot bloei.

Contractgestuurde dienstverlening

Voor Contractgestuurde dienstverlening zetten we in op efficiënte bedrijfsvoering, goede procesondersteuning vanuit de interne backoffice en slimme automatisering met gebruik van handige tools zodat we op effectieve en kostenefficiënte wijze producten en diensten kunnen leveren aan onze gemeenten.

Beleidsindicatoren

Met de wetswijziging van maart 2016 in het kader van de Vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn een aantal beleidsindicatoren vastgesteld, die verplicht in de programma's en programmaverantwoording opgenomen moeten worden.

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 3 zijn in het hierna opgenomen overzicht benoemd en toegelicht.

Beleidsindicator	Begroting
Personele formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,235
Personele bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,243
Externe inhuur (percentage van de totale salariskosten)	4,9%
Overhead (percentage van de totale lasten)	15,7%
Apparaatskosten (bedrag per inwoner)	€ 29,44

Toelichting bij de beleidsindicatoren

Personele formatie en personele bezetting

De personele formatie is gebaseerd op het actuele formatieoverzicht (per 1 maart 2022, waarin ook de vacatures zijn meegenomen). In onderstaand overzicht zijn de besluiten met betrekking tot de personele formatie en aanstellingen tot 1 maart 2022 zijn verwerkt.

Specificatie	Personele formatie (incl. vacatures)	Personele bezetting
Directie en management primair proces	2,00	2,00
Concern- en bestuursondersteuning, ICT, AVG en administratie	13,86	14,80
Speerpunt- & beleidsondersteuning en projecten	9,55	10,55
Uitvoeringstaken Contractgestuurde dienstverlening	32,64	32,74
Proces-/programmamanager RW-POA *)	0,89	0,89
Totaal fte	58,94	60,98
Totaal fte per 1.000 inwoners	0,235	0,243

*) *RW-POA staat voor Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs & Arbeidsmarkt. De proces-/programmamanager RW-POA is op 1 maart 2020 bij Regio Rivierenland in dienst gekomen.*

De personele bezetting is per saldo 2,04 fte hoger dan de personele formatie. Het verschil heeft grotendeels te maken met een hogere ureninzet bij sommige medewerkers, die deels tijdelijk van aard zijn. Daarnaast is in de begroting rekening gehouden met extra inzet van personeel voor de uitvoering van de Regiodeal (projectleider Versterking Burgerparticipatie). De extra personele inzet voor de Regiodeal is volledig gedekt door de middelen uit de Regiodeal.

Externe inhuur

De in de salarisbegroting opgenomen budgetten voor externe inhuur komen in de begroting 2023 uit op een bedrag van € 280.500. Dat is 4,9% van het salariskostenbudget in de begroting. De inhuurbudgetten hebben betrekking op de teams Inkoopbureau en Financiën.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2023

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader: het Treasurystatuut van de regio

In het Treasurystatuut staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld. De uitvoering en ontwikkelingen worden in deze paragraaf toegelicht.

Onderdelen:

- Algemene ontwikkelingen
- Treasurybeheer
- (Krediet) Risicobeheer
- Financiering
- Ontwikkeling liquiditeitspositie

Algemene ontwikkelingen

Dit onderdeel schetst de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, alsmede wijzigingen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de wet Hof en het Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Interne ontwikkelingen

Regio Rivierenland voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving. Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden is het een verplichting geworden om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere financiële instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan. Er mag een bedrag ter hoogte van 2,00% (met een ondergrens van € 1.000.000) van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken. Wij hebben de drempelwaarde vastgelegd op € 450.000, omdat bij een banksaldo boven € 500.000 een rentevergoeding aan de BNG betaald moet worden.

Externe ontwikkelingen, rente-ontwikkelingen

De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, alsmede wijzigingen in wet- en regelgeving. Regio Rivierenland kent geen zelf ontwikkelde rentevisie. Zij volgt de marktgegevens en renteontwikkelingen via publicaties van gerenommeerde financiële instellingen. We verwachten dat de rente op de geld- en kapitaalmarkt in de komende periode op het huidige lage niveau zal blijven.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids) uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige treasurystatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Met de invoering van schatkistbankieren is de aandacht voor het volgen en bewaken van de banksaldi en de mutaties in 's Rijks schatkist verder geïntensiveerd.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet en bepaalt de maximale omvang van de externe kortgeldpositie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal van € 15.297.000. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor Regio Rivierenland bedraagt voor 2023 afgerond € 1.254.000

Renterisico

De renterisiconorm is ook een wettelijke limiet en beperkt de vaste schuld die in enig jaar voor aflossing of renteherziening in aanmerking komt tot 20% van het begrotingsaldo. De vaste schuld van Regio Rivierenland bestaat uit geldleningen waarop geen renteherzieningen plaatsvinden. Derhalve is er geen renterisico.

Kredietrisicobeheer

Regio Rivierenland loopt geen risico's bij het uitzetten van geldmiddelen. De gelden zijn belegd conform de voorwaarden genoemd in het treasurystatuut.

Frauderisico

We hebben bij het Regiokantoor een inventarisatie van frauderisico's uitgevoerd. Het doel van deze frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's binnen onze organisatie en welke beheersingsmaatregelen er eventueel nog genomen moeten worden ter voorkoming van eventuele fraude. De belangrijkste frauderisico's hebben betrekking op fraude met bancaire middelen, kantoorvoorraden en onrechtmatig gebruik van subsidiegelden. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland en de frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

Financiering

De aanwezige vaste activa zijn volledig met lang vermogen gefinancierd.

Tot 2022 werd deze grotendeels via de langlopende leningen bij de BNG en deels met eigen vaste financieringsmiddelen (reserves). Begin 2022 zijn de langlopende leningen bij de BNG overgedragen aan Avri in het kader van de verkoop van de in erfpacht uitgegeven gronden aan Avri. Gelijktijdig is de erfpachtconstructie beëindigd. Sinds de overname van de BNG leningen door Avri verloopt de financiering enkel nog via eigen reserves.

De financiële positie is goed en de financieringsverhoudingen op basis van de geprognosticeerde balans per 1-1-2023 zijn gezond, zoals in onderstaand overzicht.

Financiering <i>Bedragen x € 1.000</i>	Prognose 1-1-2023
Totale kapitaalbeslag in vaste activa	841
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	2.502
Vaste schulden (Leningen BNG)	-
Totaal van de langlopende financiering	2.502

Er is een surplus aan langlopende financieringsmiddelen. Dat heeft voor een groot deel te maken met de verkoop eind 2018 van het pand JS de Jongplein. Daarnaast is het surplus aan vast vermogen in 2022 verder toegenomen door de verkoop van de erfpacht uitgegeven gronden aan Avri en overdracht van de BNG-leningen. Het overschot aan kortlopende middelen hebben we ondergebracht bij 's Rijks Schatkist.

De financiering van onze eigen bedrijfsactiviteiten en investeringen gebeurt uit eigen middelen (voornamelijk reserves). Een belangrijk voordeel van de financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) is, dat geen rentelasten betaald hoeven te worden.

De reserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de bekostiging van de herhuisvesting (verbouwingsinvesteringen) en het ICT-plan (modernisering ICT-infrastructuur en vervanging kantoorautomatisering). Daarnaast wordt de RMC-reserve ingezet om een kostendekkende exploitatie mogelijk te maken van de projecten en activiteiten die RMC coördineert en uitvoert op het gebied van voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren. In meerjarig perspectief wordt de inzet van de bestemmingsreserves jaarlijks afgebouwd, waardoor we ook in de toekomst een reëel en structureel sluitende begroting realiseren.

Wettelijke kaders

In de Notitie Rente van de BBV-commissie zijn voorschriften opgenomen voor de wijze waarop de rente verwerkt moeten worden in de begroting. Alle rentelasten en rentebaten uit hoofde van financieringen moeten bij Treasury worden verantwoord. Er mag een rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) worden berekend, maar deze rentevergoeding is gemaximeerd tot het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de rentelasten over de externe financiering (langlopend én kortlopend). De omslagrente moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele vaste activa. Het in de begroting voorgerekenede omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. De BBV-commissie doet de aanbeveling om het Renteschema uit de Notitie Rente op te nemen in de paragraaf Financiering van de begroting.

In de begroting 2023 hebben we de rentepercentages toegepast die in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

Rentepercentages	
Langlopende financiering	n.v.t.
Rentevergoeding over eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	1,500%
Omslagrentepercentage	1,500%

De bespaarde rente met betrekking tot eigen financieringsmiddelen komt in de begroting ten gunste van de exploitatie en maakt onderdeel uit van het resultaat uit Treasury.

Op de volgende pagina is het Renteschema opgenomen uit de Notitie Rente van de BBV-commissie, waarmee inzicht wordt gegeven in de rentelasten, de rentebaten, het renteresultaat en de wijze van toerekening van de rente aan investeringen.

Renteschema

Renteschema	
Bedragen x € 1.000	
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentelasten overig	1
Saldo baten en lasten	1
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen externe rente	1
Rente over het eigen vermogen (rentevergoeding van 1,5%)	38
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen rente	39
De aan de overige vaste activa toegerekende rente (omslagpercentage 1,5%)	13
Gerealiseerd renteresultaat (nadelig)	26

Het resultaat uit Treasury (opgenomen in programma 3) komt uit op € 12.000 (voordelig) en is als volgt opgebouwd:

- * Renteresultaat: € 26.000 (nadelig).
- * Hierin opgenomen rentevergoeding eigen financieringsmiddelen (reserves): € 38.000.
Het bedrag van € 38.000 is gelijk aan de bespaarde rente die ten gunste van de exploitatie is gebracht.

Het **renteresultaat** is nadelig als gevolg van het surplus aan langlopende financiering (leningen + reserves), in verhouding tot het vastgelegde kapitaal in vaste activa.

Het **treasuryresultaat** is positief, omdat de in het renteschema verantwoorde rente over het eigen vermogen als bespaarde rente weer ten gunste van de exploitatie komt. We betalen immers geen rentevergoeding over het eigen vermogen.

Paragraaf 5 – Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en financiële band heeft. In de begroting en jaarstukken wordt aandacht besteed aan de verbonden partijen. Dit is vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en risico's die samenhangen met verbonden partijen.

In de financiële verordening is bepaald dat nieuwe verbonden partijen en wijzigingen in bestaande verbonden partijen of eventuele problemen en beëindiging van bestaande verbonden partijen in deze paragraaf behandeld dienen te worden.

Verbonden partijen en risico's

Verbonden partijen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en/of financiële band heeft, kunnen risico's met zich mee brengen. Het streven is deze risico's te beperken. Bij de verschillende toelichtingen worden de risico's aangegeven, voor zover van toepassing.

Deelname in vennootschappen

Regio Rivierenland heeft geen bestuurlijke en/of financiële belangen in andere vennootschappen.

Deelname in samenwerkingsverbanden

Regio Rivierenland heeft geen bestuurlijke en/of financiële belangen in andere samenwerkingsverbanden.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2023

Geen bijzonderheden. Vanaf het begrotingsjaar 2021 hebben wij geen kapitaalbelang in andere ondernemingen of organisaties meer.

Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage

Totaaloverzicht

Overzicht baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>		Rekening 2021	B 2022 t/m AB mrt	Begroting 2023
Lasten				
1. Regionale samenwerking		5.696	1.489	1.768
2. Contractgestuurde dienstverlening		11.223	10.414	11.122
3. Algemene baten en lasten		2.149	2.405	2.407
Totaal lasten		19.068	14.308	15.297
Baten				
1. Regionale samenwerking		4.539	331	562
2. Contractgestuurde dienstverlening		12.232	11.270	12.011
3. Algemene baten en lasten		298	265	248
Totaal baten		17.069	11.866	12.821
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking		2.169	2.233	2.293
2. Contractgestuurde dienstverlening		-	-	-
3. Algemene baten en lasten		-6	-4	-2
Totaal gemeentelijke bijdrage		2.163	2.229	2.291
Saldo van baten en lasten		164	-213	-185
Mutaties reserves				
1. Regionale samenwerking	Ontr.	-	-	-
	Stort.	-	-	-
2. Contractgestuurde dienstverlening	Ontr.	81	59	52
	Stort.	226	-	-
3. Algemene baten en lasten	Ontr.	64	154	133
	Stort.	-	-	-
Totaal mutaties reserves		-81	213	185
Resultaat		83	-	-

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2021	B 2022 t/m AB mrt	Begroting 2023
Programma 1 Regionale samenwerking	2.169	2.233	2.293
Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening	-	-	-
Programma 3 Algemene baten en lasten	-6	-4	-2
Voordeel huisvestingskosten	-	-	-
Totaal	2.163	2.229	2.291
Procentuele stijging		3,05%	2,78%

De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2023 komt uit op een bedrag van € 9,13 per inwoner. De mutaties worden hierna toegelicht.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage geeft het volgende beeld:

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2021	B 2022 t/m AB mrt	Begroting 2023
Gemeentelijke bijdrage programma's 1 t/m 3	2.163.000	2.229.000	2.291.000
Aantal inwoners	246.654	248.663	250.974
Bedrag per inwoner	€ 8,77	€ 8,96	€ 9,13

In de gemeentelijke bijdrage is niet de (project)bijdrage begrepen, die gemeenten betalen voor zaken zoals het Regionaal Investeringsfonds (RSF) en voor Mobiliteit. Deze bijdragen worden separaat gefactureerd.

De stijging van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2023 is in onderstaand overzicht gespecificeerd.

Mutaties gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Afwijking	
Gemeentelijke bijdrage begroting 2023	2.229	
Lager resultaat uit Treasury	2	N
Hogere uitvoeringskosten, voornamelijk als gevolg van de stijging van de salariskosten. Een stijging met 2,70% ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2022, en dat is net iets lager dan het percentage van de geraamde stijging van de salariskosten van 2,75 % dat in de kaderbrief van de programmabegroting 2023 is opgenomen.	60	N
Gemeentelijke bijdrage begroting 2023	2.291	

Gemeentelijke bijdrage begroting 2022

Overzicht besluiten Algemeen Bestuur na vaststelling programmabegroting 2022.

Nr.	Omschrijving	Bedrag x € 1.000	I/S*	Dekking	Datum besluit
	Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2022	2.229			
	<i>Geen begrotingswijzigingen t/m AB maart 2022</i>				
	Actueel saldo gemeentelijke bijdrage begroting 2022	2.229			
	<i>De begrotingswijzigingen vanaf april 2022 worden in de Bestuursrapportage 2022 verwerkt</i>				
	Gemeentelijke bijdrage begroting 2022	2.229			

I=Incidenteel; S=Structureel

Verschillenanalyse per programma

1. Regionale samenwerking <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2022 t/m AB mrt	Begroting 2023		Vershil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	1.489	1.768	->	279	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Voor het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) is in de begroting 2023 een bedrag van € 2 per inwoner voor 7 gemeenten opgenomen.			398	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Geen bijdrage Mobiliteitsfonds in de begroting 2023 opgenomen. Besluitvorming in het Algemeen Bestuur en in de gemeenteraden m.b.t. het opnemen van een (structurele) projectbijdrage in de begroting volgt op een later moment in 2022.			-249	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Meer geraamde lasten voor uitvoering en monitoring van de Regio deal.			82	
Alle producten	Hogere uitvoeringskosten door indexatie van de salarislsten en overige kostenbudgetten.			48	48
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de gemeentelijke bijdrage, een toename met € 12.000, is wel bij programma 1 verantwoord.			0	12
Baten	331	562	->	231	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Voor het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) is in de begroting 2023 een bedrag van € 2 per inwoner voor 7 gemeenten opgenomen.			398	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Projectbijdragen van gemeenten voor het Mobiliteitsfonds. Zie toelichting bij de lasten.			-249	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Ontvangen bijdragen subsidie Regio Deal			82	
Gemeentelijke bijdrage	2.233	2.293	->	60	60

2. Contractgestuurde Dienstverlening <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2022 t/m AB mrt		Begroting 2023	Verschil	Impact op gem. bijdrage
	10.414	11.122	->		
Lasten	10.414	11.122	->	708	
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Hogere uitvoeringskosten/projectgerelateerde lasten, per saldo, waaronder € 100.000 voor Aanpak Jeugdwerkloosheid.			136	
Leerplicht	Hogere uitvoeringslasten, per saldo			31	
Sociale Recherche	Hogere uitvoeringslasten, per saldo			25	
Inkoopbureau	Lagere uitvoeringslasten, per saldo			-19	
Basismobiliteit (Versis)	Lagere uitvoeringslasten, per saldo			-29	
Ondersteuning Wmo/Jeugd	Per saldo hogere uitvoeringslasten, onder meer voor de uitvoering van additionele taken zoals Jeugdbeschermingstafel, RET en Bovenregionale samenwerking/G7.			205	
Transformatiefonds	Deze taak, die onderdeel is van het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd', is beëindigd en gerealiseerd per ultimo 2022.			-472	
Inburgering	Nieuwe uitvoeringstaak Inburgering opgenomen in de begroting 2023.			831	
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de DVO-opbrengsten, een toename met € 26.000, is wel bij programma 2 verantwoord (verwerkt bij de DVO-opbrengsten).			0	
Baten	11.270	12.011	->	741	
Alle producten	In de begroting 2023 zijn de tarieven bijgesteld conform de stijging van de salariskosten. Hierdoor zijn de geraamde DVO-opbrengsten voor de uitvoeringstaken gestegen t.o.v. de begroting 2022. De stijging van de opbrengsten is hierna per uitvoeringstaak gespecificeerd.				
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Hogere rijksbijdrage en projectinkomsten voor RMC, waaronder € 100.000 voor Aanpak Jeugdwerkloosheid.			127	
Leerplicht	Hogere DVO-opbrengsten.			7	
Sociale recherche	Hogere DVO-opbrengsten.			6	
Inkoopondersteuning	Bijstelling raming DVO-opbrengsten o.b.v. de actuele afspraken met opdrachtgevers over ureninzet en uurtarieven.			-43	
Basismobiliteit (Versis)	Actualisatie raming opbrengsten, per saldo een daling, in lijn met de lagere uitvoeringskosten.			-39	
Ondersteuning Wmo/Jeugd	Hogere inkomsten, onder meer voor de uitvoering van additionele taken zoals Jeugdbeschermingstafel, RET en Bovenregionale samenwerking/G7.			214	
Transformatiefonds	Lagere inkomsten van het Rijk uit het Transformatiefonds voor de doelgroep kwetsbare jongeren. Zie toelichting bij de lasten.			-472	
Inburgering	Nieuwe uitvoeringstaak Inburgering opgenomen in de begroting 2023.			941	
Gemeentelijke bijdrage	-	-	->	-	

3. Algemene baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2022 t/m AB mrt	Begroting 2023		Verschil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	2.405	2.407	->	2	
Overhead	Taakveld 0.4: hogere overheadkosten, in totaal een toename met € 57.000			57	
Treasury	Taakveld 0.5: geen rente grondfinanciering meer ivm beëindiging erfpachtconstructie en overdracht BNG-leningen aan Avri.			-57	
Treasury	Taakveld 0.5: resultaat uit treasury, bestaande uit het saldo van de betaalde financieringsrente en de aan andere taakvelden toegerekende rente. Volgens de Notitie rente van de BBV-Commissie moet de toegerekende rente als negatieve rentelast op het taakveld Treasury worden verantwoord.			2	2
Baten	265	248	->	-17	
Treasury	Taakveld 0.5: geen opbrengsten rente grondfinanciering meer ivm beëindiging erfpachtconstructie en verkoop gronden aan Avri.			-57	
Overhead	Taakveld 0.4: hogere inkomsten voor dekking van overheadkosten.			40	
Gemeentelijke bijdrage	-4	-2	->	2	2

Uitgangspunten programmabegroting 2023

De uitgangspunten voor de programmabegroting 2023 zijn vastgesteld in de Kaderbrief Programmabegroting 2023, die het Algemeen Bestuur in de vergadering van 24 november 2021 heeft vastgesteld.

Algemeen

Basis vormt het bestaande beleid zoals geformuleerd en geraamd in de Programmabegroting 2022 inclusief de begrotingswijzigingen tot en met de besluitvorming in het Algemeen Bestuur t/m maart 2022. Nieuwe ontwikkelingen die relevant zijn voor de begroting 2023 worden eveneens meegenomen.

Aantallen inwoners

Voor de vaststelling van de aantallen inwoners per gemeente worden, conform de in de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland opgenomen bepalingen, de openbaar gemaakte bevolkingscijfers van het CBS aangehouden naar de stand van 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Voor 2023 worden de voorlopige inwoneraantallen op 1 januari 2022 gehanteerd.

Prijsindexering kostenbudgetten

Overeenkomstig kaderbrief passen we een algemene prijsindexering toe van 1,5%. Alleen indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, wordt afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting wordt de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen, prijsindexeringen, actualisatie van werkbudgetten en kapitaallasten.

Salariskosten

Algemeen uitgangspunt is, dat de personele formatie en de bijbehorende salariskosten voor de begroting 2023 worden geraamd op basis van de actuele personele formatie in februari/maart 2022. De CAO 2021-2022 is inmiddels vastgesteld.

De financiële controllers van de Rivierenlandse gemeenschappelijke regelingen (GR-en) hebben met elkaar afspraken gemaakt over de systematiek van het in de begroting verwerken van verwachte salariskostenstijgingen en de hierbij gewenste onderlinge harmonisering. Afsproken is, dat aansluiting wordt gezocht bij de door het CPB 'berekende' stijging van de lonen (de geraamde loonontwikkeling).

Op basis van de huidige inzichten en gepubliceerde informatie van het CPB wordt in de begroting 2023 gerekend met een loonontwikkeling van 2,3% (loonvoet sector overheid). Daarnaast houden we voor 2023 rekening met een beperkte stijging van de pensioenpremies en de overige sociale lasten (premies werknemersverzekeringen) van indicatief 0,45%, waardoor de totale stijging van de salariskosten in de begroting 2023 geraamd wordt op 2,75%.

In de jaarrekening worden de werkelijke salariskosten verantwoord.

Rente investeringen en reserves

Basis vormt hiervoor de nota "reserves en voorzieningen". Voor de rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) hanteren wij in de begroting 2023 een rente van 1,5%, overeenkomstig de voorschriften uit de Notitie Rente van de BBV-Commissie.

Voor de toerekening aan vaste activa/investeringen hanteren we een omslagrente van 1,5%.

Vennootschapsbelastingplicht

De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven per 1 januari 2016 heeft gevolgen voor Regio Rivierenland. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is.

BTW

De begroting van de lasten bij de programma's Regionale samenwerking, Contractgestuurde dienstverlening en Algemene baten en lasten is exclusief de compensabele en de verrekenbare BTW.

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen en eventuele prijsontwikkelingen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten ten aanzien van de financiële positie zijn:

- Een stijging van de salarissen en premies voor pensioenen en werknemersverzekeringen in de begroting 2023 met 2,75%. Een eventuele bijstelling van de salariskostenstijging in 2023 wordt via de Bestuursrapportage 2023 in de begroting verwerkt.
- De (bestemmings)reserves voor Herhuisvesting en Desintegratiekosten worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de dekking van lasten waarvoor ze zijn gevormd. Gevolg hiervan is een geleidelijke verschuiving van financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) naar externe financiering. Indien en voor zover hiervoor additionele bancaire financiering noodzakelijk is, krijgen we te maken met nieuwe (externe) rentelasten. Zolang de marktrente op de huidige lage stand blijft, zal het effect op de gemeentelijke bijdrage beperkt blijven.

Personeelskosten

Het totaal van de geraamde salarislasten (inclusief sociale lasten) in de begroting 2023 bedraagt € 6.256.000. In dit bedrag zijn ook budgetten voor externe inhuur opgenomen en de salarissen van de proces-/programmamanager RW-POA en de trainees die participeren in het project Traineeship Rivierenland. Hierbij wordt de kanttekening geplaatst, dat de salarislasten van RW-POA niet ten laste van onze eigen begroting komen, maar worden gefinancierd uit de financiële middelen van RW-POA zelf.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Investeringen Regiokantoor

Via deze begroting worden geen kredieten gevraagd voor nieuwe investeringen in 2023. Eventueel nieuwe investeringskredieten worden via separate bestuursvoorstellen geformaliseerd en in de administratie verwerkt.

Reserves en voorzieningen

Reserves

In het navolgende overzicht is de verwachte stand van de reserves opgenomen per 1 januari 2023 en de vermeerderingen en verminderingen en de verwachte eindstand op 31 december 2023. De berekening is gebaseerd op de werkelijke standen per 1 januari 2022 en de geraamde mutaties in 2022 en 2023.

Overzicht reserves <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2023
Algemene reserves				
Risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening	481	-	-	481
Algemene reserve Regiokantoor	474	-	-	474
Subtotaal algemene reserves	955	-	-	955
Bestemmingsreserves				
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	216	-	52	164
Speerpuntberaden	45	-	-	45
Communicatie	9	-	-	9
Herhuisvesting	877	-	58	819
Desintegratiekosten ontvlechtingen	375	-	75	300
Revolverend fonds Contractgestuurde dienstverlening	25	-	-	25
Subtotaal bestemmingsreserves	1.547	-	185	1.362
Totaal	2.502	-	185	2.317

Toelichting bij de reserves:

Algemene reserves / risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening

In de begroting 2023 is geen inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening (CgD) geraamd, omdat we met de gemeenten afspraken hebben gemaakt over de ureninzet en uurtarieven/bekostiging van de uitvoeringstaken en daarmee een sluitende exploitatie hebben gerealiseerd in de begroting. Uitgangspunt voor de begroting is een structureel kostendekkende exploitatie zonder inzet van reserves.

Bestemmingsreserves

De actuele verwachting is dat van de bestemmingsreserves in 2023 een bedrag van € 185.000 wordt ingezet. De bestemmingsreserves worden ingezet overeenkomstig de doelstellingen waarvoor de reserves zijn gevormd. Structurele inzet van de (bestemmings)reserves proberen we te beperken om te voorkomen, dat met het afbouwen van deze reserves financiering van een deel van de doorlopende (structurele) lasten binnen onze begrotingskaders niet meer mogelijk is.

Voorzieningen

Overzicht voorzieningen <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2023
Voorziening onderhoud gebouwen Tiel	93	16	16	93
Totaal	93	16	16	93

Toelichting bij de voorzieningen:

De toevoegingen en onttrekkingen zijn afgeleid uit het in 2016 geactualiseerde meerjarig onderhoudsplan van ons bedrijfspand in Tiel aan de Burg. van Lidth de Jeudelaan. Eind 2021 zijn we gestart met de actualisatie van het meerjarig onderhoudsplan.

Geprognosticeerde balans

Activa <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Totaal vaste activa	841	708	619	536	453
Totaal vlottende activa	9.425	5.694	5.353	5.273	5.204
Totaal activa	10.266	6.402	5.972	5.809	5.657

Passiva <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Eigen vermogen	2.502	2.317	2.187	2.074	1.972
Voorzieningen	93	93	93	93	93
Vaste schulden langer dan één jaar	-	-	-	-	-
Totaal vaste passiva	2.595	2.410	2.280	2.167	2.065
Totaal vlottende passiva	7.671	3.992	3.692	3.642	3.592
Totaal passiva	10.266	6.402	5.972	5.809	5.657

Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Deze wijziging heeft betrekking op het opnemen van een uniforme set financiële kengetallen in de begroting, waaronder de volgende, die relevant en toepasselijk zijn voor Regio Rivierenland:

- netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie. De uniforme kengetallen bieden de mogelijkheid om onderling cijfers te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende rol van het bestuur. Hierna nemen wij de kengetallen op, die verplicht in de programmabegroting moeten worden opgenomen.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Regio Rivierenland heeft geen leningen verstrekt aan derden.

De uitkomst van de gecorrigeerde netto schuldquote is daardoor gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. In het algemeen wordt een getal tussen de 25 en 40% als een gezonde positie gezien.

Regio Rivierenland heeft een gezonde solvabiliteitspositie, ondanks de geraamde inzet van de (bestemmings)reserves.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een ruimte van meer dan 1% geeft voldoende ruimte om structurele tegenvallers op te vangen.

Tabel met kengetallen:

Kengetallen	Realisatie 2021	Raming 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	1%	-11%	-11%	-11%	-11%	-11%
Solvabiliteitsratio	16%	24%	36%	37%	36%	35%
Structurele exploitatieruimte	0,4%	0%	0%	0%	0%	0%

Toelichting bij de tabel met kengetallen:

- De netto schuldquote blijft meerjarig constant op een niveau van ca. -11%. Een negatief percentage is gunstig, omdat dit betekent dat we meer vlottende activa (uitzettingen < 1 jaar + liquide middelen) hebben dan schulden. Het gunstige percentage van de netto schuldquote vanaf 2022 heeft te maken met de beëindiging van de erfpachtconstructie met Avri en de overdracht van de BNG-leningen, waardoor we geen langlopende externe financiering meer hebben.
- De solvabiliteitsratio blijft op een niveau van gemiddeld 36% en dat is een teken van een stabiele en gezonde vermogenspositie.
- De structurele exploitatieruimte komt vanaf 2022/2023 uit op 0%, omdat we uitgaan van structureel evenwicht in de begroting. Het saldo van de structurele baten en lasten en de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt in onze begroting nihil, waardoor ook het percentage van de structurele exploitatieruimte uitkomt op 0%. We kunnen het (structurele) budget voor onvoorziene uitgaven inzetten voor het opvangen van tegenvallers binnen de exploitatie.

Kengetallen zijn momentopnamen. Gewijzigde omstandigheden kunnen een behoorlijk effect hebben op de ratio's met betrekking tot onze liquiditeits- en solvabiliteitspositie en de uitkomsten van de exploitatie. In de paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' is een opsomming gegeven van een aantal financiële risico's, die hun impact kunnen hebben op onze financiële positie en de uitkomsten van de berekende kengetallen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

De belangrijkste ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2023 en verder zijn naar verwachting:

- Voor de jaarlijkse stijging van de salarissen, pensioenlasten en indexering van kostenbudgetten zijn indicatieve percentages opgenomen. In de jaarlijkse Kaderbrief bij de Programmabegroting worden de definitieve percentages vastgesteld.
- De stijging van de uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening in de (meerjaren)begroting houdt gelijke tred met de ontwikkeling van de salariskosten en overige mutaties in kostenbudgetten.

Meerjarenraming

Overzicht baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten				
1. Regionale samenwerking	1.768	1.801	1.834	1.868
2. Contractgestuurde dienstverlening	11.122	11.436	11.760	12.095
3. Algemene baten en lasten	2.407	2.461	2.522	2.584
Meerjarige aanpassingen				
Vrijval kapitaallasten		-44	-50	-50
Lasten Regio Deal		-164	-164	-164
Treasury-resultaat (rente)		2	3	4
Totaal lasten	15.297	15.492	15.905	16.337
Baten				
1. Regionale samenwerking	562	562	562	562
2. Contractgestuurde dienstverlening	12.011	12.360	12.719	13.088
3. Algemene baten en lasten	248	246	249	253
Meerjarige aanpassingen				
Inkomsten Regio Deal		-164	-164	-164
Totaal baten	12.821	13.004	13.366	13.739
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking	2.293	2.358	2.425	2.494
2. Contractgestuurde dienstverlening	-	-	-	-
3. Algemene baten en lasten	-2	-	1	2
Totaal gemeentelijke bijdrage	2.291	2.358	2.426	2.496
Saldo van baten en lasten	-185	-130	-113	-102
Mutaties reserves (storting (+) en onttrekking (-))				
1. Regionale samenwerking	-	-	-	-
2. Contractgestuurde dienstverlening	-52	-45	-38	-31
3. Algemene baten en lasten	-133	-85	-75	-71
Totaal mutaties reserves	-185	-130	-113	-102
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-

Gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2021	B 2022 t/m AB mrt	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Gemeentelijke bijdrage	2.163	2.229	2.291	2.358	2.426	2.496
Totaal	2.163	2.229	2.291	2.358	2.426	2.496
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		3,05%	2,78%	2,92%	2,88%	2,89%

Toelichting bij de in de meerjarenraming opgenomen gemeentelijke bijdrage:

De in de meerjarenraming opgenomen stijging van de gemeentelijke bijdrage ná 2023 bedraagt gemiddeld 2,9% per jaar en is het gevolg van de reguliere kostenstijgingen bij de salarissen en de overige kostenbudgetten en een voortzettende daling van het resultaat uit treasury. Het treasuryresultaat neemt jaarlijks af in verband met de daling van de boekwaarde van de investeringen als gevolg van afschrijvingen. Uit bovenstaande tabel blijkt dat in meerjarig perspectief de jaarlijkse stijging van de gemeentelijke bijdrage redelijk constant blijft en gelijke tred houdt met de ontwikkeling van de salariskosten in de begroting.

Uitgangspunten bij de meerjarenraming

Algemeen

De meerjarenraming geeft een indicatie van de verwachte begrotingssaldi in de periode 2023 t/m 2026. De uitgangspunten komen overeen met de Kaderbrief programmabegroting 2023.

Salarissen

Voor de meerjarenraming zijn we uitgegaan van een stijging van de salarissen en pensioenpremies ná 2023 van gemiddeld 3,0% per jaar. Dit is slechts een raming. Als de werkelijke salariskostenstijging in enig jaar anders uitvalt, wordt de begroting hierop aangepast. Dit wordt vastgelegd in de Kaderbrief, die elk jaar opnieuw wordt vastgesteld bij de start van het begrotingsproces.

Prijsontwikkelingen

In de meerjarenbegroting worden de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarislasten, prijsindexeringen, vrijval van kapitaallasten en actualisaties van werkbudgetten en treasuryresultaten.

Kapitaallasten

In de meerjarenbegroting zijn de kapitaallasten voor 2024 en verder vastgesteld op het niveau van 2023, waarbij rekening is gehouden met de meerjarige mutaties, zoals vrijval van kapitaallasten op het moment dat investeringen volledig zijn afgeschreven.

Afbouw reserves/resultaat uit treasury

Als gevolg van jaarlijkse afschrijvingen van de investeringen daalt het resultaat uit treasury met een klein bedrag per jaar.

Inzet reserves

De inzet van reserves bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening betreft de inzet van de RMC-reserve voor de bekostiging van de uitvoeringstaken en projecten op het gebied van voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren.

De inzet van bestemmingsreserves bij programma 3 heeft te maken met de financiering van de extra (kapitaal)lasten van de herhuisvesting (inzet reserve Herhuisvesting) en de lasten van de gerealiseerde modernisering ICT-infrastructuur/vervanging kantoorautomatisering (inzet reserve Desintegratiekosten). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment, dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. De kapitaallasten van de verbouwingsinvesteringen vallen over enige jaren vrij in de begroting, en dat gebeurt op het moment, dat de reserve Herhuisvesting geen saldo meer heeft. Hierdoor behouden we een reëel en structureel sluitende begroting in meerjarig perspectief.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Op grond van artikel 23 lid c van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves volgens de (meerjaren)begroting 2023-2026 opgenomen.

Overzicht structurele reservemutaties <i>Bedragen x € 1.000</i>		Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Reservemutaties					
Inzet RMC-reserve (progr. 2)	Onttr.	-52	-45	-38	-31
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-58	-36	-30	-30
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-75	-49	-82	-41
Totaal reservemutaties		-185	-130	-150	-102
Waarvan structureel					
Inzet RMC-reserve (progr. 2)	Onttr.	-52	-45	-38	-31
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-58	-36	-30	-30
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-75	-49	-82	-41
				-	
Totaal structurele reservemutaties		-185	-130	-150	-102
Waarvan incidenteel					
Inzet RMC-reserve (progr. 2)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Totaal incidentele reservemutaties		-	-	-	-

Toelichting bij het overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

We beschouwen evt. tekorten bij uitvoeringstaken en de daarmee samenhangende reserve-inzet primair als structurele posten, tenzij de oorzaken naar de aard een incidenteel karakter hebben. De oorzaken hebben namelijk betrekking op reguliere, doorlopende 'going-concern'-posten. Uiteraard is hierbij wel van belang, dat de reserves een toereikend saldo hebben (en in meerjarig perspectief behouden) om ingezet te kunnen worden. Op deze wijze realiseren we een reëel en structureel sluitende (meerjaren)begroting.

RMC-reserve:

Met de jaarlijkse inzet zoals opgenomen in bovenstaande tabel heeft de RMC-reserve op 31-12-2026 een verwacht saldo van € 50.000. Een en ander is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de rijksbijdrage RMC in de komende jaren voor de bekostiging van de uitvoering van de RMC-taak. Vooralsnog is er geen aanleiding om rekening te houden met de omstandigheid dat de RMC-reserve volledig is ingezet en geen saldo meer heeft. In de afgelopen 2 jaren (2020 en 2021) zijn de rijksbudgetten voor RMC aanzienlijk verhoogd met een factor voor inflatie/indexatie (resp. € 32.800 in 2020 en € 26.700 in 2021) en we verwachten dat deze lijn wordt gecontinueerd in de komende jaren.

Reserve Herhuisvesting:

Deze reserve wordt ook ná 2026 nog jarenlang ingezet voor de financiering van de (kapitaal)lasten van de verbouwingsinvesteringen van de in 2019 gerealiseerde herhuisvesting. De reserve heeft toereikend saldo voor de structurele dekking van deze lasten.

Reserve Desintegratiekosten:

Deze reserve wordt ingezet voor de financiering van de lasten van de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur in 2019/2020. De reserve heeft op 31 december 2026 een verwacht saldo van € 165.000. Dit saldo wordt toereikend geacht voor de geraamde inzet ná 2026. Een en ander is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de ICT-kosten in de komende jaren.

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 23 lid b van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de incidentele baten en lasten in het resultaat per programma gespecificeerd. We beschouwen de inkomsten en uitgaven voor de diverse projecten die we uitvoeren voor de gemeenten niet als incidenteel, ondanks het vaak kortlopende karakter van deze projecten. Het voorbereiden, faciliteren en uitvoeren van projecten is voor Regio Rivierenland een structurele en duurzame activiteit, die niet het karakter heeft van een incidentele werkzaamheid.

Aanvullende toelichting bij het overzicht van incidentele baten en lasten

Onze begroting is gebaseerd op bestaand beleid, waarbij we in principe alleen posten met een structureel karakter meenemen. Incidentele baten en lasten krijgen een plek in onze begroting via de bestuursrapportage. Dit betekent dat in de programmabegroting in principe geen eenmalige posten worden opgenomen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden en dit wel gebeurt. In de begroting 2023 zijn geen incidentele lasten en geen incidentele baten vastgelegd. Dat is zichtbaar gemaakt in onderstaande tabel.

Overzicht incidentele baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Incidentele lasten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten				
Totaal incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten				
Totaal incidentele baten	-	-	-	-
Saldo van de incidentele baten en lasten	-	-	-	-

Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage

Overzicht gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Primitieve Begroting 2023	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder- Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Aantal inwoners Regio Rivierenland op 1-1-2022	250.974	27.165	29.387	25.511	25.033	42.271	51.968	19.685	29.954	250.974
Algemene bestuursondersteuning	726.719	78.659	85.093	73.870	72.485	122.400	150.478	57.000	86.735	726.719
Speerpunten, beleidsondersteuning en projecten	1.566.472	169.552	183.421	159.229	156.245	263.837	324.362	122.865	186.960	1.566.472
Programma 1 Regionale samenwerking	2.293.191	248.211	268.514	233.098	228.731	386.237	474.840	179.865	273.695	2.293.191
Treasury	-12.000	-1.299	-1.405	-1.220	-1.197	-2.021	-2.485	-941	-1.432	-12.000
Onvoorzien uitgaven	10.000	1.082	1.171	1.016	997	1.684	2.071	784	1.194	10.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 3 Algemene baten en lasten	-2.000	-216	-234	-203	-199	-337	-414	-157	-239	-2.000
Totaal gemeentelijke bijdrage	2.291.191	247.995	268.280	232.895	228.531	385.900	474.426	179.708	273.456	2.291.191